

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Inzaja vsak dan sveder izvenredni nedelje in praznika.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parje in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v prtiličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica: št. 5 telefon št. 85.

XXIV. glavna skupščina Zaveze avstrijskih jugoslovenskih učiteljskih društev

dne 10. in 11. avgusta v Celju.

V Celju, 11. avgusta.

1. Zborovanje delegacije.

Kljub velikim daljavam in drugim težkočam je bila vendar XXIV. glavna skupščina »Zveze avstrijskih jugoslovenskih učiteljskih društev« dne 10. in 11. avgusta v Celju naravnost verno obiskana. To se je pokazalo že pri sobotnem zborovanju delegacij, ko je po otvoritvi mogel konstatirati predsednik Luka Jelenec, da so došli od 118 prigašenih delegatov in delegatkinj 103. To je veselo znamenje, je izjavil govornik, zanimanja za to najvišjo instanco Zvezine organizacije. Na delegacijska zborovanja prihajajo vedno delegati in delegatkinje s trdnimi navodili od društev ter kažejo, koliko se dela v narodno - napredni učiteljski organizaciji za splošno slovensko šolstvo in učiteljskega stanu. Kakor vedno, tako se naj tudi letos vrše posvetovanja delegacij pod geslom: Ne nazaj in nazdol, temveč vedno naprej in navzgor!

Pred obravnavanjem dnevnega reda je nato pozdravil načelnik pripravljalnega odbora Franc Brinar iz Gotovelj dole delegate in delegatkinje ter dal vsa potrebna navodila glede stanovanj, prenočišč, koncerta, banketa itd. Omenimo kar tukaj, da so učiteljice gospe Brinarjeva ter gđ. Confidenti, Fon in Lilek kar najokusneje okrasile že itak prelepo veliko dvorano »Narodnega doma« ter jo na ta način ljubim gostom še bolj prikupile.

Na predlog Luke Jelenca je bil nato izvoljen za častnega člana »Zveze« profesor Franc Finžgar, in sicer zaradi njegovih posebnih zaslug za ljudsko šolstvo na Goriškem. Predlog je bil soglasno in ob hrupnem odobravanju sprejet.

Na predlog Fr. Voglarja (Celje) se je dnevni red izpremenil v toliko, da se je najpoprej obravnavalo nasvet brežiško - sevniškega učiteljskega društva glede preosnove »Uči-

teljskega Tovariša« in pa izpremembo »Zvezinih« pravil. O preosnovi »Učiteljskega Tovariša« je govoril Franc Jamšek (Rajhenburg). Govornik želi, naj bi list v bodoče prinašal le članke in notice o vprašanjih, ki se tičejo samo šolskih in stanovsko - političnih zadev, nekako po vzorcu nemške »Pädagogische Zeitschrift«. List bi na ta način izhajal lahko 14dnevno, bi postal cenejši in bi se število naročnikov na ta način zdatno zvišalo. Razvila se je za Jamškovim referatom živahna, mestoma celo burna debata, katere so se udeležili Jelenec, Kele (Nova Stifla), Vodenik (Lembach), Šetina (Crnomelj), Rizmal (Rajhenburg), Černe (Grize), Gangl (Idrija); večina govornikov se je izrekla za dosedanje obliko, vsebinsko in ceno »Učiteljskega Tovariša«. Ostalo bo torej pri starem.

Poročevalec upravnega odbora o že dolgo zaželeni izpremembi »Zvezinih« pravil je bil Engelbert Gangl. Omenil je k zgodovini novih pravil, da se je glede njih sklenila na tržaškem zborovanju »Zveze«, naj se pošlje vsem okrajnim in deželnim učiteljskim društvom načrt v pretres. To se je izvršilo, društva so naznanila svoje želje v Ljubljano, kjer se je končno na posebni enketi predloženo besedilo določilo. Po kratki generalni obravnavi pravil, se je razvila dolgotrajna, mestoma celo hrupna podrobna razprava, v kateri se je v glavnem na zahtevo štajerskih učiteljskih društev sklenilo več izprememb. Določilo se je med drugim v pravilih, da »Zveza« kot takim nima ničesar opraviti z učiteljskimi gospodarskimi podjetji v Ljubljani in da si tudi ne bo vzdrževala plačane stalnega tajništva. Kardinalna razlika med starimi in novimi pravili obstoja v tem, da bodo odslej »Zvezine« članice le deželne zveze učiteljskih društev, samo kjer takih ni, učiteljska društva. Na Ganglov predlog se bode obravnavalo o novem poslovnem redu »Zveze« na prihodnji glavni skupščini. Poslalo se pa bo poslovnih red istotako kot pravila posameznim učiteljskim društvom v pogled in pretres.

Vzorno sestavljeno tajniško poročilo o delovanju »Zveze« v minulnem društvenem letu je podal tajnik Vilibald Rus. Po njem je štela »Zveza« 35 društev s 66 častniki, 1436

pravimi in 20 podpornimi člani. Na Kranjskem je bilo 469, na Štajerskem 603, na Primorskem 364 pravih članov. Na Kranjskem se je znižalo njih število za 53, med njimi je Anton Kržič, profesor na ljubljanskem učiteljskem, na Primorskem je pa naraslo njih število za 20 in na Štajerskem za 53 članov. Najmočnejše učiteljsko društvo je ono za Trst in okolico, ki šteje 117 članov in članic. Vložni dnevnik izkazuje 849 vlog (lani 514), ne vstevši tajniških in blagajniških vlog ter dopisov na uredništva »Zvezinih« listov. V »Zvezi« včlanjena društva so priredila 122 zborovanj z 99 predavanji in hospitacijami. Nato je navedel tajnik dolgo vrsto akcij »Zveze«, tako glede draginje, regulacije učiteljskih plač, cenejših voženj na železnih, telovadnih terminov, enotnega slovenskega pravopisa, reforme ljudskega šolstva, predavanj za učiteljske v Ljubljani, »Slov. Šolske Matice«, založbe mladinskih spisov itd. Posebno zahvalo je izrekel tajnik ljubljanskemu državnemu poslancu dr. Ravniharju, ki je vodstvo »Zveze« ob vsaki priliki rad informiral, podpiral in mu storil veliko uslug.

V nadaljnjem se bavi tajniško poročilo z organizatoričnimi vprašanji, med drugim z razveseljivim dejstvom, da je napredno slovensko učiteljstvo v Avstriji združeno sedaj v eni organizaciji, broječi do 27.000 učiteljev in učiteljic. Zares mogočna armada, katere vojski so tudi slovenski napredni učitelji, imajoč v njej obenem veliko zaslonbo. Na Štajerskem se nadaljuje boj za preureditev deželnega šolskega sveta. Slovensko učiteljstvo mora vztrajati na zahtevi po svojem strokovnem zastopniku v tej korporaciji. Neskončna pa je vrsta pritožb o preganjanju naprednega učiteljstva na Kranjskem, za katerega ni več objektivnosti, niti pravice. Konstatirati se mora, da ima vlada še vedno premoč v okrajnih šolskih svetih in tudi v najvišji deželni šolski oblasti in lahko bi marsikatero nasilje in krivico preprečila. Te in pa slabe gnotne razmere kranjskega učiteljstva so povzročile pojemanje učiteljskega naraščaja na Kranjskem. Tajniško poročilo je vzela skupščina z dolgotrajnim odobravanjem na znanje.

Na Ganglov predlog se nato naknadno pooblasti upravni odbor,

da sam preskribi potrebne izpremembe, ako bi vlada pravila zavrnila. — Predsednik Jelenec pojasnjuje, da do druge izdaje Levčevega pravopisa še ne bo kmalu prišlo in da za sedaj tudi ni veliko upanja na enketo za določitev enotnih slovenskih telovadnih terminov.

Na Germekov predlog se da upravnikom in blagajnikom absolutorij in se vsi računski potrdijo. Društvenina se določi tudi v bodoče po 1 K od člana. Prihodnja XXV. glavna skupščina »Zveze« se vrši dne 14. in 15. avgusta 1913, tik pred sokolskim zletom v Ljubljani. Vodstvo se bo povečalo z nekaterimi člani ljubljanskega učiteljskega društva in bo vodilo kot pripravljalni odbor priprave za to jubilejno skupščino. Obenem se bo izdala ob tej priliki posebna slavnostna knjiga.

Pri volitvah je bil izvoljen dosedanj upravni odbor. Le namesto umrlega Ignacija Šijanca je bil izvoljen Franc Brinar. Gotovlje.

Po sprejetju samostojnih predlogov štajerske »Zveze slovenskih učiteljev in učiteljic«, naj deluje Zveza na razlastitev zemljišč v šolske namene, povišanje učiteljskih študij in pripustitev učiteljev na vseučilišče ter na to, da bi se naj štelo enoletno prostovoljno leto učiteljem-vojakom v službeno dobo, je predsednik Jelenec zaključil več ko 4 ure trajajočo delegacijsko sejo.

2. Koncert.

V soboto zvečer se je izkazala velika dvorana našega »Narodnega doma« naenkrat premajhna. Občinstva, v prvi vrsti učiteljstva in celjskega slovenskega meščanstva je privlelo toliko h koncertu, ali kakor se je oficijalno reklo, k »Zvezinemu« večeru, da je bil zadnji prostorček zaseden. Osobito je hotelo naše slovensko meščanstvo s svojim mnogoštevilnim obiskom pokazati tudi na zunaj simpatije, katere goji do narodnega našega učiteljstva. Spored koncerta je bil od njegovih prirediteljev skrbno izbran in posamezne točke, kolikor so pač razmere pripuščale, izvrstno našadurane. Žalski salonski orkester s svojim dirigentom nadučiteljem Antonom Neratom iz Zgornje Ponkve, znani šentjurski kvartet, baritonist učitelj Branko Zemljčič, violonist Anton Nerat, učiteljski mešani zbor, vsi so želi najobilnejšo pohval-

lo. Na sporedu ste bili kar dve noviteti: dr. A. Schwabova »Kanglica« (besede Zupančeve iz »Pisanice«), ki se je morala ponavljati, katere lepote pa bo še spravila nedvomno do popolnejše veljave ljubljanska »Glasbena Matica« — in končno koračnica mladega petrovskega učitelja Cirila Preglja »Na vasi«. Toliko poročamo kot kronisti, govoril bo o tem koncertu gotovo še kak strokovnjak. Po koncertnem delu se je razvila animirana prosta zabava.

3. Glavno zborovanje

se je pričelo v veliki dvorani »Narodnega doma« danes dopoldne ob 9. Bilo je navzočih gotovo do 300 učiteljev in učiteljic ter mnogo drugih gostov iz Celja in drugod. Predsednik Jelenec je izmed njih posebej pozdravil deželnega poslanca dr. V. Kukovca kot zastopnika izvrševalnega odbora »Narodne strake« za Štajersko, ravnatelja H. Schreinerja iz Maribora in gosp. Viktorina kot češkega gosta, učitelja z Morave. Spominjal se je tudi smrti velikega slovenskega pesnika in misleca Antona Askerca ter umrlega člana upravnega odbora »Zvezinega« učitelja Ignacija Šijanca v Gornjem gradu.

V imenu domačega celjskega učiteljskega društva je pozdravil skupščinarje predsednik Brinar, poudarjajoč posebe, da je uprav to društvo, iz katerega se je »Zveza« rodila in razvila, prav posebno pomorno na njene današnje lepe uspehe.

Deželni poslanec dr. Kukovec je v odzdravu med drugim poudarjal, da že lep program skupščine in potek včerajšnje delegacijske seje kaže duh, ki vlada v »Zvezi« in nje članicah, duh dela in poguma, trdno zaupanje v visoke ideale učiteljskega poklica. In ta duh dela in poguma, to trdno prepričanje v svoje visoko poslanstvo vzdržuje učiteljstvo pokonci tudi sedaj, ko so javne razmere malodane po celi naši domovini šoli in učiteljstvu neprijazne. V imenu celjskih in štajerskih naprednjakov prav priščno pozdravlja učiteljstvo. — Češki učitelj Viktorin pravi, da ima napredno slovensko učiteljstvo skupne neprijatelje in skupne cilje: to je vez, ki ga veže v nepremagljivo celoto. Ravnatelj mariborskega učiteljskega Schreiner pravi, da se noben stan danda-

LISTEK.

V večni odvisnosti.

(Pasjednevno razmišljanje ugnanega modrijana.)

Ali veste, kaj je to »inspekcija«? To je jako neprijetna dolžnost, ki zadene uradnika od časa do časa, menda samo za to, da mu ne izgine iz spomina zavest, da je suženj. »Inspekcija« je popolnoma nepotrebna posledica službenega razmerja, nekako to, kar je za jetnika trdo ležišče, ter zahteva, da si to nedeljo ali oni praznik, ko počiva vse delo, ko so vsi uradi zaprti in vsi tovariši službe prosti, od osme zjutraj do opoldne v svoji pisarni in da čakaš, če kakemu človeku ne pride na misel, da se oglasi v tvojem uradu, samo da si prihrani tiste groše, ki jih velja dopoldansko pivo. Tvoja dolžnost je, da takemu človeku in spoštovanemu davkoplačevalcu s prijaznimi besedami dopoveš, da naj pride v delavnico, ker je tudi za uradnike vpeljano češčenje nedelj in praznikov, izvzemši za tistega, ki je obsojen na inspekcijo. Drugega dela nimaš. Samo čakati moraš, če kdo pride. Seveda te zadene poleti taka inspekcija vedno ravno tisto nedeljo, ko si trdno obljubil, da se udeležiš velikega izleta, pozimi pa vedno po kakem plesu ali drugi veliki zabavi.

Tako se je zgodilo zdaj tudi meni. Ves teden sem se veselil na izlet, ki je bil napovedan za nedeljo. Svojo udeležbo so obljubila ravno tista dekleta, ki jih jaz najraje vidim. Dal sem svojo turistovsko obleko lepo zlikati, kupil sem nove čevlje, novo čepico in moderno srajco, a ko sem v soboto zaklepal miznice svoje uradne natezalnice, da bi odšel — pa sem dobil obvestilo: jutri inspekcija!

V nedeljo sem torej »držal inspekcijo«. Od osme do dvanajste ure sem hodil po sobi gor in dol in sem čakal na spoštovanega davkoplačevalca, da mu rečem: danes ni nič.

Najprej sem klet, tiho in na glas, v slovenskem in v nemškem jeziku, pa tudi hrvaško, italijansko in celo mažarsko, potem sem se spravil na zofo in poskušal sedeti po turško, potem sem se vežbal, če znam s papirnato kroglico zadeti po zidu begajočo muho, potem sem poskušal zaspati. Pa ni šlo in ura je bila šele — devet.

Resignirano sem sedel za svojo mizo in začel pospravljati po miznicah. Bile so polne vsakovrstnih pisem, razglednic, računov, opominov in plačilnih nalogov. Vsa ta pisanja sem slovesno drugo za drugim pometal v koš, brez vse pijetete, celo ljubezenska pisma. Miznice sem popolnoma izpraznil. Ko sem si roke po dolgem umivanju osnažil prahu in pogledal na uro, sem videl, da je šele — deset.

Pogledal sem skozi okno, a se hitro zopet umaknil. Na ulici je bilo

polno praznično oblečenih ljudi, svobodnih ljudi, zadovoljnih ljudi, jaz pa sem bil priklenjen na svojo pisarno. Melanholično sem se zopet spravil za svojo mizo, žvižgal Sokolsko koračnico in Radeckega koračnico, vtaknil v držalo nova peresa, ošpičil svoje svinčnike in poskušal narisati portret svojega uradnega predstojnika. Posrečila so se mi samo ušesa, sicer tudi ta niso bila točno pogojena, ampak popolnoma primerna po značaju in velikosti. Ura je bila pol-enajstih.

Vsedel sem se zdaj po ameriškansko. Položil sem namreč noge na mizo, prekril roke na prsih, nagnil glavo vznak ter inspiciral pajčevine in slikarja na stropu. A ko sem se tudi tega naveličal, sem se vdal razmišljanju o svoji usodi.

Suženj si, sicer suženj devetega činovnega razreda, s pravico do pokojnine in do vsakokratnega dopusta, a vendarle suženj. — Toda — kaj ni navsezadnje vsak človek suženj? Vsak! Vsi smo sužnji. Vsi brez izjeme smo odvisni in ni ga človeka na svetu, ki bi mogel reči, da ima res prostovoljo.

Tako sem modroval in spoznal, da smo sploh vsi ljudje v večni odvisnosti, se mi je zdelo nekam tolažilno. In zato sem predel svoje misli dalje, kakor uradni pajk na stropu svoje nitke.

Ljudje, sem govoril sam pri sebi, si domišljujete, da je vsak sam in po svoji volji napravil načrt svojemu življenju. A to je smešna domišlja-

vost. Življenje nam vsiljuje svojo voljo in nas nič ne vpraša za naše mnenje. Vedno se moramo pokoravati tuji volji. Začne se to že ko pride človek na svet. Prvo, kar občuti človek, je njegova odvisnost od preteklosti. Sprejeti moramo jezik, vero in navade, ki nam jih drugi določijo in vsilijo, in navezani ostanemo na to vse do smrti.

Čim zna človek hoditi in govoriti, se prične pripravljanje za eksistenco. Študiranje — ali je to kaj drugega kakor tribut prihodnosti, zavarovalna premija za sigurne kruh v moški dobi in na starost? In potem stopimo v življenje, namreč v službo, tako ali tako, kajti vsak poklic ni nič drugega kakor služba. Naša volja je vedno v službi drugih ljudi in drugih moči. Že od mladih dni nas uče zatajevati lastno voljo in izpolnjevati voljo drugih. Najprej voljo staršev, potem voljo učiteljev. Vzgoja ni nič drugega kakor metoda, po kateri se najzanesljiveje pripravi človeka ob samostojnosti in ga navadi biti poslušno orodje drugih ter vzdržati odvisnost od tuje volje.

»Gorje, kdor zatajiti — prisiljen voljo in srce — bedakom posoditi — čas mora, glavo in roke,« je pel Simon Jenko. Mislim, da je moral biti čuden patron, ta Simon Jenko, da se je smatral za neko posebno, individualno nesrečo, kar je vendar usoda vseh ljudi. Ali je pa imel tisti dan inspekcijo, ko je zložil to pesem?

Skrb za kruh nam veleva, da moramo čas, glavo in roke dati dru-

gim v službo in zatajiti svojo voljo in svoje srce — in tisti drugi so vendar vsi bedaki, magari da so v I. činovnem razredu. Sužnji smo vsi! Zdravnik je suženj svojih pacientov, učitelj je suženj svojih učencev, uradnik je suženj predstojnikov, trgovec je suženj svojih odjemalcev, obrtnik je suženj svojih naročnikov — vsi moramo delati to, kar drugi hočejo. Učitelj ne sme učiti, kar se njemu zdi, da bi bilo dobro, advokat ne sme pri zagovoru priporočati, naj njegovega klienta zapro, če je še tak lump, sodnik ne sme soditi po lastnem spoznanju, marveč po dokazih in paragrafi, čevljar mora narediti čevlje, kakor jih hoče naročnik. Sama sužnost.

Človek ne more nikoli tega delati, kar sam hoče, nego le to, kar drugi hočejo. Niti gospodar ni nad svojim denarjem. Pred vsem mu vzamejo en del njegovega zaslužka država, dežela in občina, potem ga oskubijo različna društva, potem mora del svojega zaslužka odločiti za stanu primerno obleko in stanovanje in šele kar ostane, sme porabiti zase. In kar ostane, to nikoli ne zadostuje.

A tudi v lastnem telesu ima človek sovražnikov, ki ga neprestano terorizirajo. S telesom so namreč združene različne lepe lastnosti, čistost, pohlepnost, zavist, nečimernost, nagnjenost do ženske, nagnjenost do lenobe, do zabave, do popivanja in mrznja do dela: Od teh lastnosti svojega telesa je človek večno odvisen; kadar ne izpolnjuje volje

nes tako trdo ne bori za svoj obstanek kot baš učiteljstvo. Dolg in mučen je ta boj in ni čuda, če že marsikdo misli na ostrejša sredstva za uveljavljanje opravičenih zahtev učiteljskega stanu. Misli na pasivno resistenco in na enake stvari. Pred tem pa je učiteljstvo odločno svariti. Je to nevarno orožje, škoda bi trpel cel narod in učiteljstvo. Nato govori o lepem uspehu »Slovenske šolske Matice« in da je za njen počitniški tečaj v Ljubljani priglasi že nad 60 udeležnikov. — Delavec Anton Fiala iz Ljubljane pozdravlja shod za slovensko narodno - socialno delavstvo.

Predsednik Jelenič prečita nato brzojavne pozdrave: predsednika »Zveze slovenskega učiteljstva« Hajnega, dalje staroste češkega meščanskega učiteljstva, Petra Skalického, dalje Adolfa Schustera iz Chrudima, splitskega učiteljskega društva, učiteljskega združenja v Srbiji in pismeni pozdrav društva »Korotan« na Koroškem. Brzojavni pozdravi so tudi došli od kolegov Stupce, Merla in Flereta.

O »našem položaju in šolstvu« je imel globoko zamišljeno predavanje učitelj Karel Kveder (Št. Jur ob Južni železnici). Stvarno je zavrnil vse klerikalne napade na šolo in učiteljstvo in obširno govoril o modernih težnjah po reformi ljudskega šolstva. Govornik je žel burno hvalil. — O »stalnem nameščenju okrajnih šolskih nadzornikov« je poročal imenom brežiško - sevniškega učiteljskega društva učitelj Melhior Rizmal (Rajhenburg). Skupščina je nato po kratki debati, v katero so posegli Schreiner (Maribor), Črnogoj (Ljubljana), Jamšek (Rajhenburg), Brinar (Gotovlje), Škulj (Ljubljana), Knaflič (Gorica), Černej (Griže), z večino glasov sklenila, da se izreče proti stalnemu nameščenju okrajnih šolskih nadzornikov, ker smatra to za svobodni razvoj ljudskega šolstva škodljivo. — O »Janu Jaquesu Rousseauju kot človeku in pedagogu« je končno kratko in jedrnat govoril dr. L. A. h (Ljubljana). S tem je bil dnevni red končan.

Po glavnem zborovanju se je vršil banket z običajnimi napitnicami.

Prečenske občinske volitve pred sodiščem.

Dne 4. decembra 1911 so se vršile občinske volitve v Prečini pri Novem mestu. Med prvimi je prešla ta občina v klerikalne roke in med prvimi je dozorela do vrhunca. Klerikalci so čutili, da gredo navzdol in oča Vintar so se tresli za županjski stolček. Vršile so se posvetovanja, švigali so dopisi in odgovori in pričela se je volilna kampanja, ki nima para ne samo na Kranjskem in Avstrijskem, temveč na celim svetom, volilna kampanja, ki bo večno v nečast takozvani slovenski ljudski stranki. Zgodovina pa se bo primerljivo spominjala tudi očeta zloglasnih volilnih redov na Kranjskem — dr. Pegana. Kampanijo je otvoril sicer ne preglasen župnik Zmidošek, ki je oznail, da bo pobiral ajdovo hero v torek, dne 28. novembra namesto dne 5. decembra, kakor je bilo vsa leta običajno. Ni malo ne dvomimo,

drugi ljudi, pa služni nagonom in strastem svojega telesa. A v službi, v odvisnosti, v sužnosti je vedno. Pravičilo bi sicer bilo, da bi svet služil človeku in mu lepašal prebivanje na zemlji, v resnici pa mora človek služiti svetu in nima sam zase nič časa, še toliko časa ne, da bi bil kdaj po svoji volji srečen. Če bi kdo izračunal, koliko časa mu je vzelo delo za kruh, lov na ženske, prepripi s predstojniki, s tovariši in drugimi ljudmi, potem javne zadeve, zdravje uničujoče posedanje po krčmah, posedanje po cerkvah in v kavarnah, brezmišelnost rajanje itd. — bi se gotovo izkazalo, da je v petdesetih letih vsega skupaj komaj petdeset dni živel sebi, to se pravi, imel petdeset dni sreče in pravega učitelja.

Tako sem modroval polglasno, so so se odprla vrata in je v sobo vstopila čedna mlada ženska. Planil sem pokonci, da so odleteli akti, na katerih so po ameriški šegi počivale moje noge.

»Izvolite spoštovana davkoplačevalka...?«

»Oh, naj no greja...« je rekla čedna mlada ženska. »prosim, naj no poveja, če sem prav prišla...«

»Ne,« sem odgovoril hitro, ker stojim načeloma na stališču, da je prva dolžnost vestnega uradnika odkloniti kompetenco. »A kaj bi pa radi?«

»Prosim..., jaz bi rada izvedela..., če je dinstman cesarska služba?«

A-a-a-a

da so mu vdahnili to misel v Ljubljani, ker bi on, miroljuben in tih kakršen je, gotovo ne bil prišel na to misel. Mi domačini smo pa odmah stili, da je ta za teden dni prezgodnja bera ajde v zvezi z agitacijo in volitvami. Žalibog se nismo motili, kakor so pokazali poznejši dnevi. Neprimerno hujši nego župnik je bil kaplan Štefan Trškan, ki je bil imenovan že župnikom, v Mirni peči, pa je to mesto odklonil rekoč, da se ne čuti zmožnega, opravljati tako službo. S tem je krasno označil duhovnika-politika: za duhovniški posel sploh ni sposoben, za politiko pa je kakor ustvarjen. Trškan ne govori veliko, le topo tja pred sebe se smeji, toda v agitaciji je neumoren. Videli smo ga, kao je švigal od vasi do vasi in ponujal svojo slabo robo. Ta Trškan je šel v Ljubljano in je dobil pri deželnem odboru par sto glasovnic vsake vrste. Še gorke je nesel v Katoliško tiskarno, kjer so natisnili na nje imena kandidatov slovenske ljudske stranke. Domu prišedši je oddal del teh glasovnic županu Vintarju Francetu, ki ga moramo strogo ločiti od njegovega brata Janeza Vintarja, trgovca z lesom na Straži, ki ni temu svojemu bratu nič podoben in se tudi ne moreta ne. En del glasovnic si je pridržal kaplan Trškan sam in jih je raznašal z gostilničarjem Drenikom v Prečini. Pribiti moramo, da je igral ta France Drenik vlogo dvojnega noža tako dobro, da ga do volitev niti spoznali nismo. Bil je z nami samostojno mislečimi kmeti in se izdajal za naprednjaka ter zabavljaj na farovž in farje hoteč si s tem pridobiti kot goste nas samostojno misleče kmete. V farovžu pa je najbrž zabavljajl čez nas in zatirjal, da nas ima le za norca, tako si vsaj mislimo, ker bi drugače ne bil raznašal po vaseh s kaplanom tiskane glasovnice in agitiral za klerikalno farovško ali kakor smo ji mi rekli, Vintarjevo stranko. Spozabil se je bil tako daleč, da je agitiral prejšnji dan z nami za našo samostojno kmečko stranko in za naše kandidate ter vsiljeval liste naših kandidatov, drugi dan pa je zopet vsiljeval tiskane liste farovških kandidatov istim osebam, katerim je vsilil preje naše kandidate. Pri tem je rekel: »Ja veš, včeraj sem moral biti za one kandidate, ker je bil ta in ta zraven, pa ti kandidati niso ta pravi, tile katoliški kandidati pa so res ta pravi.« Tako se je ponašal naš Drenik misleč, da bo privabil v svojo gostilno vse goste obeh strank, toda vsedel se je med dva stola in — božji mlini meljejo počasi, pa sigurno: izgubil je skoraj vse napredne in klerikalne goste. Je pač žrtev farovža, žrtev principa, da treba političnega nasprotnika bojkotirati. Ker se je skazal političnega nasprotnika obeh strank, se ga zdaj ogibljejo obe stranki. Vendar pa resnici na ljubo izjavljamo in poudarjamo, da ta Drenik ni slabšeji od Bršljinkega.

Župan oziroma njegov tajnik Valasček Ignacij je razdelil tiskane klerikalne glasovnice našim dotakratnim občinskim odbornikom in zanesljivim katoliškim možem, da so jih raznašali okrog. Kaka navodila jim je dal, tega ne vemo, lahko pa to posnamemo iz ravnanja teh raznašalcev, ki jih hočemo na kratko navesti.

Razen kaplana Trškana je bil najhujši Janez Planinšek iz Dolenjih Kamenc št. 16. Dela se učenega in

»Vejo,« je rekla čedna mlada ženska nekoliko sramežljivo, »neki dinstman bi me rad poročil...«

Razkoračil sem se in oskušal žensko prepričati, da je svobodnen človek dosti bolj srečen od človeka, in ima stalno službo, češ, stalna služba je dosmrtna sužnost, in lepo sem ji govoril, kako težke so verige odvisnosti, toda čedna mlada ženska ni imela absolutno nič zmisla za moja izvajanja.

»Če ni cesarske službe in penzija, ga ne maram... Kaj pa mislijo, jaz imam že nad 400 kron prihranjenega denarja...«

»Veste kaj,« sem ji rekel, »pojdite na deželno predsedništvo. Tam so sklenili, da bodo policaji dobili cesarske službe, morda vzamejo tudi postreščke?«

»O, če bodo vzeli policaje, potem vendar ne bodo pustili postreščekov na cesti?« je vzkliknila mlada čedna ženska in je vsa vesela in srečna odšla na deželno predsedništvo.

»Ljudje kar silijo v odvisnost, kakor bi že tako ne bili dovolj zasluženi,« sem zaječal pesimistično in hotel ravno začeti novo modrovanje o notranjem nagonu človeka za sužnost in o veliki koristi in važnosti inspekcije, ko je na šenkavski cerkvi udarila ura — dvanaest. Tedaj pa me je hipoma minil ves pesimizem in hitel sem iz pisarne, kakor bi me pred vratmi čakalo najlepše dekletko z vagonom suhega zlata, dasi je bil samo konec preklicane inspekcije.

skusnega, pa je zajemal vso učenost le iz »Laziljuba«. Tako tečen in priškruten in vsiljiv je, da takoj veš, če le govoriš malo z njim, da je zagrižen klerikalec. Ne mara ga nihče. Ker je bilo natisnjeno njegovo ime na klerikalnih glasovnicah, so celo njegovi somišljeniki črtali njegovo ime in ga nadomeščali z imenom drugega kandidata, ponajveč z imenom Antona Drganca iz Spodnjih Kamenc. Ta Planinšek je prevzel raznašanje vseh glasovnic in izkaznic po Kamencu, Daljnem vrhu, Hudem, Borštu, Muhaberju in Potočarskivasi. Največkrat sta prišla po teh vaseh z župnikom skupaj v hišo volilcev, župnik po boro, Planinšek, da razdeli glasovnice. Pri današnji odvisnosti naših kmetov od farovža in njih nesamostojnosti si je lahko misliti prizore, ki so se dogajali. Velika večina naših kmetov ni upala, odgovoriti vprico župnika na Planinškovo vprašanje: »Ali češ že tiskane katoliške može, ali prazne glasovnice, da boš volil protikatoliško?« — da hoče voliti po svoji vesti, svojem razumu in svoji svobodi.

Mnogo jih je kar vzelo tiskane liste, posebno ker so stale navadno na straži žene, v spovednici pokurjene. No, na vsako nevarnost in neprimerno se človek navadi in tudi na župnikovo navzočnost se bodo navadili naši sicer res dobri kmeti. Prvič ni upal pisniti, drugi mu bo že migal jezik, tretji bo vzrotil in otresel z ramen težko breme obzirnosti do farovža. Kaj ne, g. dr. Pegan, da bo tako?«

Na naši strani so bili posebno neustrašni možje: Paleskini, Žagar, Šali, Kos in monogo drugih, ki jih ne moremo in nečemo posebej imenovati, ki so kot samostojni može nastopali, vedoč da so ravno toliko vredni kakor župnik, kaplan, dr. Lampe, dr. Pegan in kakor se zovejo še vsi ti veljaki. Ko sta zaznala Žagar in Kos, da vsiljuje Planinšek ob tihem odobravanju župnika Šmidovnika glasovnice s tiskanimi klerikalnimi kandidati, sta šla za raznašalcem. Dobila sta župnika in Planinška na Hudem pri Topliharju. Stavila sta župnika ostro na odgovor, zakaj da ponujata on in Planinšek tiskane glasovnice namesto praznih. Takrat se je razhudil tudi župnik in zahteval od Topliharja, da mora spoditi iz hiše Žagarja in Kosa. Toplihar si je pa to premislil storiti in sta nazadnje odšla župnik in Planinšek z dolгими nosovi. Žagar in Kos sta hitela naprej, opozarjala vse kmete na to, da oddajajo že izpolnjene glasovnice in svarila ljudi, da ne smejo jemati izpolnjenih glasovnic, ampak naj zahtevajo prazne. To je našo stranko rešilo, ker so kmetje neustrašeno zahtevali prazne glasovnice. Semtertja je kak kmet trpko pripomnil, da zahteva prazne glasovnice in dostavil: »Pisati znam, misliti pa tudi samostojno.« Planinšek pa je zagrešil, kolikor smo mogli poizvedeti, še več nepostavnosti. Pri Novaku na Hudem so zahtevali prazne glasovnice, Planinšek je vrgel z daleč na mizo tiskane glasovnice z besedami: »Če hočete, tukaj imate. Če pa teh nečete, pa nič!« Zupančič je zahteval čiste (prazne) glasovnice. Planinšek mu jih ni dal in se izgovarjal, da čistih glasovnic nima. Planinšku je pomagal raznašati glasovnice in izkaznice Martin Berus iz Daljnega vrha. Ta je dal Antonu Murgelju iz Daljnega vrha tiskane glasovnice, čeravno je Murgelj odločno zahteval čiste. Murgelj je radi tega potožil Kosu, ta pa je od Berusa pisмено zahteval čiste glasovnice. Berus mu je na navadni dopisnici odgovoril, naj si kupi čiste glasovnice v Katoliški tiskarni po 4 vinarje eno. Antonu Možetu iz Daljnega vrha je prinesel Berus glasovnice, ko je oni ravno konje napajal. Položil je te glasovnice kar zravnave pred njega in odšel. Ko jih je Može razgrnil, je videl, da so že potiskane. Po očetovem naročilu bi ne bil smel vzeti tiskanih ali izpolnjenih glasovnic, zato je šel k Berusu po čiste glasovnice, Berus je obljubil prinesiti prazne, pa jih ni prinesel. Može je šel volit brez glasovnic. Župan Vintar kot predsednik volilne komisije pa mu ni dal tam glasovnic, kakor bi bila njegova dolžnost, ampak je rekel, da je že dobro in je odpravil volice, o katerem je vedel, da bi volil proti farovžu. Planinšek je dal Jakobu Špehu v Ločni vkljub temu, da je zahteval Špehek čiste glasovnice, vendarle že potiskane in je rekel, da so te ravno tako dobre in da drugih nima nobenih. Špehek je pustil par kandidatov črtati. Jožef Kic iz Dolenjih Kamenc ni dobil nobenih glasovnic, zato je šel k Planinšku in zahteval čiste glasovnice. Planinšek je rekel, da čistih nima, zato je bil primoran vzeti Kic že tiskane glasovnice, in črtati nevšečne mu kandidate.

Stanovalcu Velikega Kala v Mirnopoški občini so dali skoraj vsi pooblastila Feliks Kosu za samostojno kmečko stranko. Potem je prišel pobirat na Veliki Kal pooblastila Fran-

ce Šetina, po domače Redkov oče iz Prečne. Z zvijačo je dobil nekaj pooblastil, ker je trdil pri enem volilcu, da Kosu dana pooblastila niso veljavna, pri drugem, da je on ravno tiste stranke kakor Kos in da je vseeno, če da pooblastilo njemu ali Kosu ter da Kosovo pooblastilo zato ni veljavno, ker se bodo vršile volitve pozneje kakor se je prvotno mislilo. Pri drugih je zopet trdil, da je Kos liberallec, da so liberalci zoper boga in vero in da liberalci držijo z gostilničarji, katerim bodo vse davek odpisali. Pripomniti pa moramo, da je bilo ravno med klerikalnimi kandidati skoraj eno tretjino gostilničarjev. Nekaj pooblastil je na ta način polovil Šetina. Toda prišel je na Kal zopet Kos in razložil ljudem kako in kaj. In podpisali so omahljivci pooblastilo zopet Kosu, torej že tretje. In glej čudo, ko je Vintar videl, da so vsi prebivalci Kala, zoper njega, jim ni poslal glasovnic in so izginiti tudi iz vseh volilnih imenikov. Ne moremo se otresti sumnje, da so bili volilni imeniki narejeni po odporu pri agitaciji in pobiranju pooblastil. Martin Kres iz Podgore je že 50 let star in vedno v domači občini. Vselej je bil še v volilnem imeniku. Zda se je pa skregal z županom Vintarjem zaradi neke meje — in ni bil več vpisan v volilni imenik in tudi glasovnic ni dobil. Govori se, da ga je prišel vprašat nek Vintarjev prijatelj, če bo volil z Vintarjem ali ne. Ko je menda rekel, da ne bo volil z Vintarjem, je rekel, menda dotični: »Pa sploh ne boš volil.« — Anton Zadnik iz Dolenjih Kamenc je pristaš samostojne kmečke stranke. V imenik ni vpisan in tudi glasovnic ni dobil. Anton Murgelj v Daljnem vrhu ni dobil ne glasovnic ne izkaznice, čeprav je od rojstva vedno doma in je star že okoli 40 let. Sosedje, ki dobro poznajo Vintarja, so mu očitno zatirjali, da zato ni dobil glasovnic, ker je liberallec. Prav mnogo je takih, ki so dobili glasovnice s tiskanimi kandidati S. L. S., pa so mislili, da ne smejo drugače voliti, kakor je tiskano na glasovnicah. Marsikdo bil bi rad izčrtal vsa imena, marsikdo vsaj nekatera, pa ni vedel, da je to dopustno. Tukaj se vidi, kaj premore šola in pouk in zakaj se farovž tako boji dobrih šol. Vidi se pa tudi, da bi mi kmetje rabili predavanj o volitvah in političnih pravicah. Zgodilo se je še brez števila nepostavnosti, katerih pa ne bomo naštevali, ker bi morali drugače popisati cele knjige. Le en slučaj naj navedemo, da se bo videla vsa brezstidnost in vsiljivost farožkih ljudi: France Somrak iz prve številke v Suhorju je dobil proti svoji volji že izpolnjene klerikalne glasovnice. S kandidati ni bil zadovoljen, zato je poprosil nekega somišljenika, da mu napiše kandidate samostojne in močate kmečke stranke, kar je ta tudi rad storil, ker Somrak ne zna ne brati ne pisati. Analfabetov je namreč v naši občini zelo mnogo, ker nismo imeli nikoli pridašol, pač pa imamo električno razsvetljeno in najlepšo cerkev na Kranjskem. Drugi dan, to je na dan volitev, je prišel k Somraku klerikalni priganec Jože Somrak in zamenjal Francetu Somraku napisane samostojne kandidate s tiskanimi kmetci. France Somrak je prišel k istemu somišljeniku pokazat te svoje nove glasovnice, če so dobre. Ko mu je prebral somišljenik imena tiskanih kandidatov, je rekel France Somrak, da raje nič ne voli kakor te kandidate. Somišljenik mu je prepusil svoje glasovnice, njegove pa vzel za sebe, da jih prečrta in po svoje popiše. Še enkrat mu je izmenjal Jože Somrak kandidate, in še enkrat so napisali na njegovo željo namesto klerikalnih kandidatov samostojne kmečke.

Po takem zavratnem boju je napočil 4. decembra 1911. Župan bi bil moral za toliko število volilcev razpisati volitev za več dni, pa si je menda mislil, da je bolje opraviti vse en dan, saj so bili v komisiji sami klerikalci in so lahko spuščali klerikalce naprej, nasprotnike pa odrivali, da bi ne prišli na vrsto in bi ne volili. Slavno vladno prosimo za prihodnjic, naj odpošlje svojega komisarja in naj zaukaže, da se bo vršila volitev vsaj dva dni.

Dasi mnogo naših somišljenikov ni prišlo na vrsto pri volitvi, je vendar moral po božjih in človeških postavah zmagati naša stranka vsaj v dveh razredih in je tudi zmagala. To je čutil Vintar, zato se je zvečer odločno uprl, da bi se vršil skrutinij takoj in je zahteval, da se bo skrutiniralo čez teden dni. Mi smo imeli pri volitvi kot zaupnika Šalija in Žagarja, ki sta natanko pazila na vse in je Žagar potem zabojo z volilnimi spisi že zapečatil s svojim pečatom. Zabojo z volilnimi spisi je dal župan Vintar spraviti kar v volilnem lokalu, to je v sobi stare šole, katera soba še ključa nima. Z vrvice so zavezali in zapečatili vrata. Dne 12. decembra so šli može k izpraševanju in so našli vrata in zabojo odpečaten. Pri zaboju je bil del pokrova od-

bit. Da so imeli klerikalci roke pri tem, nam je bilo že 13. decembra 1911 jasno, ker je prinesel Slovenec z dne 12. decembra že notico, da je bila pri občinskih volitvah v Prečini poražena S. L. S.

Volilna komisija je torej sklenila pričeti s skrutiniranjem dne 12. decembra. K skrutiniranju bi moral priti tudi zastopnik okrajnega glavarstva. Tudi naša stranka je poslala svoja oba zaupnika k skrutiniranju, Šalija in Žagarja, ker — bodi odkrito povedano — nismo čisto zaupali komisiji. Naša dva zaupnika sta torej čakala dne 12. decembra čez 10. uro dopoldne, komisije pa ni bilo od nikoder. Zaupnika sta šla torej na okrajno glavarstvo v Novo mesto vprašat, kaj je s skrutinijem. Zvedela sta, da je poslal župan Vintar zastopniku okrajnega glavarstva na vse zgodaj pismo, s katerim mu naznanja, da se ne bo delalo skrutinija, ker je šla na dež. vladno pritožba zoper volitve in ker so vsi člani komisije odstopili. Še tisti dan smo zvedeli, da sta bila dne 11. decembra 1911 v Ljubljani župan Vintar in Anton Deržar iz Sela pri Zalogu. Dne 11. decembra so pa prvič zagledali ljudje, da je bilo vlomljeno v zabojo in dne 12. decembra je že »Slovenec« prinesel poročilo o porazu S. L. S. Zvezo med tem »Slovenčevim« članom, odhodom Vintarja in Deržarja v Ljubljano in časom nasilnega odprtja zaboja si je pač lahko napravil takrat vsak otrok sam.

Vintar bi bil moral iti dne 12. decembra 1912 na okrajno glavarstvo v Novem mestu, pa ni hotel iti, dasi sta ga lovila po mestu naša zaupnika. Pač radi slabe vesti.

Kmalu so zvedeli tudi orožniki o največji in najnesramnejši volilni slepariji, kar jih je svet videl. Posledica temu je bila, da je prišel dne 15. dec. zjutraj preiskovalni sodnik v Prečno in vzel s seboj zabojo z volilnimi akti. Drugi dan pa je bil preiskovalni sodnik že zopet zunaj in je zasliševal različne osebe, med drugimi tudi Vintarja, ker so bili orožniki pozvedeli, da se je menda izrazil župan Vintar, da rad da 200 K tistemu, ki bi spravil zabojo z volilnimi akti s pota. Vintar je tajil to in privedel kar s seboj pričo Miha Zdravje iz Zaloge, ki je ravno raznesel naokoli vest, da je Vintar obljubil za odpravo zaboja 200 K. Zdravje se je ponudil prostovoljno za pričo in je, kakor se je pozneje spet sam hvalil na okoli, nalagal sodnika, da nič ne ve, da bi kdo kaj obljubil. Pravil je, da bi bil že povedal po pravici, da je Vintar v že imenovani namen obljubil res 200 K, — če bi ga bila sodnija pod prisego zaslišala. Tu imate klerikalno moralo. Tudi Drenik je bil kot priča zaslišan in je povedal, da je le Zdravje rekel za šalo, da bi lahko kdo zaslužil 200 K, če bi uničil zabojo z volilnimi akti. O Vintarju pa ni hotel nič povedati. Pozneje se je zvedelo, da se je Zdravje hvalil okoli, da so se z Drenikom in Vintarjem pred pričevanjem pomenili, da bodo pričali, da so slišali sicer neke, da je rekel eden, da da nekaj denarja, če kdo spravi s pota zabojo, da pa ne vedo, kje in od koga so to slišali. Pogovorili so se, kako bodo pričali, zato da bodo vsi enako govorili. Zapeljal pa ju je k krivemu pričevanju župan Vintar, ki jima je naročil, kako naj pričata in ki je pričal Zdravjeta kar s seboj pripeljal. Franceta Drenik je pa vendarle nekoliko pekla vest, zato se je zgledil sam od sebe par dni pozneje pri sodniji in je po pravici povedal, kako in kaj. Sodnija je povabila Miho Zdravjeta na dan 19. decembra in mu povedala kaj pravi Drenik. Sedaj je Zdravje deloma priznal krivo pričevanje in povedal, da ga je Vintar zapeljal. Sodnija je Zdravjeta zaprla, ker bi bil drugače Vintar še lahko vplival na njega. Tudi tajnika Ignacija Valaška je pridržala sodnija dne 19. decembra v zaporu. Dne 23. decembra sta bila vabljena k sodniji tudi župan Vintar in France Drenik in tudi ta dva je pridržal sodnik v zaporu. Potem pa so se vršila zasliševanja z mrzlično naglico. Zasliševanja so se vršila še na 24. decembra in potem dne 27. decembra in prihodnje dni zopet. Med 24. in 28. decembrom je bilo zaslišane skoraj polovico občine. Dne 29. decembra so bili izpuščeni iz zapore vsi štirje.

Kako in v koliko so popravili zlikovci volilno srečo na korist klerikalni stranki, tega se natančno ne ve, le to se je dognalo, da je bil volilni imenik za III. razred iz zaboja ukraden. Tudi so bili pri zapečatenju položeni imeniki in zapisniki na dno, glasovnice pa navrh. Ko so našli odbit zabojo, so bili pa imeniki in zapisniki na vrhu in glasovnice na dnu. Splošno se govori, da je bil volilni zabojo par dni v graščini Zalog, od katere je imel ključ župan Vintar, ki je bil postavljen za izvršilnega oskrbnika. Kot tak je prodajal graščinska drva skoraj zastop par dni pred volitvijo, samo da bi ga kmetje volili. Kakor se govori, je dal za 5 K

po 5—10 vozov drv. Rekel je tudi, da sme vzeti za 5 K vsak kolikor hoče drv, da le toliko dobi zanje, da bo za njegovo pot. Tako je delal župan in sodnijski zaupnik s tujim denarnim reklamo in agitacijo za lastno županstvo. Pa to mu še ni bilo dovolj. V Zalogu je bilo prodati tudi kakih 80 staril centov mrve, ki je bila med brati vredna po 4 K cent. Ko je torej Vintar prodal, oz. skoraj porazpodelil drva, je rekel kupcem drv, da pojdejo zdaj precej mrvo cenit in prodajati ter je pripomnil: Nizko ceno naredimo, saj mrvo bom vzel na vsak način jaz, samo toliko bom ponudil, da lahko porečemo, da je bila licitanta. Prišli so pogledat mrvo. Sam mah je bil na vrhu tisti dan, prejšnje dneve pa ga ni bilo. Sam bog ve, kdo in zakaj je natresel mah na krmo. Morda se nam posreči uganiti. Eden teh mož pravi, da mrva tako ni za krmo, ampak le za steljo, ker je sam mah. Drugi ponudi 20 K. Miha Zdravje iz Zaloga je ponudil 30 K. France Drgan pa 35 kron in je mrva njemu ostala za 30 kron, vredna pa je bila med brati 300 K. Takoj ponudi Vintar Drganu 35 K in 1 l vina, če mu prepusti mrvo in Drgan se ni upal ustavljati mogotcu in jo je s krvavečim srcem prepustil Vintarju. Tudi Zdravje se je jezil na Vintarja, da vse najboljše on požre in ni ta krma morda zadnji izmed vzrokov, zakaj je začel Zdravje pripovedovati, da je Vintar obljubil za odstranitev zaboja 200 K. Jaznež Spelič je bil tudi pri prodaji, pa ni prišel do besede, tako hitro je bila mrva prodana. Pač je pa Spelič mrvo malo prebrskal in videl, da je mah samo na vrhu, spodaj pa je lepa čista krma, ki je Vintarjevi živini, oziroma njenim žledcem kaj dobro teknila. Pripomniti pa moramo, da je bila oklicana le prodaja drv, ne pa tudi prodaja krme. Ko bi bili mi vedeli, da je krma naprodaj, bi se nas bilo prav mnogo udeležilo te prodaje in bi bila vrgla krma najmanj par sto kron, ker je bilo povsod pomanjkanje krme. Seveda, Vintar bi ne bil prišel tako po ceni do nje, če bi bil prodajo krme oklical in oznanil. In Vintar je človek, ki ve, kaj dela.

Preiskava se je vlekla po polzevo nad pol leta, nazadnje je obtožilo državno pravdnstvo le Miho Zdravje in Franceta Drenika zaradi hudodelstva krivega pričevanja. Franceta Vintarja pa zaradi zapeljivanja h krivemu pričevanju. Dne 10. avgusta t. l. se je vršila glavna razprava. Sodnemu dvoru je predsedoval dež. sodnje svetnik Bučar, votanje so bili gg. dež. sod. svetnika Toporiš in dr. Ahacič ter sodnik Zwitter. Javno obtožbo je zastopal državni pravdnik dr. Kremžar. Vintarja je zagovarjal dr. Pegan, Drenika in Zdravjeta pa gg. dr. Slanc in dr. Žitek. Prič je bilo mnogo, poslušalcev polna dvorana. Zaslisan je bil tudi preiskovalni sodnik g. Kuder, ki je izpovedal na vprašanje javnega obtožitelja, da je od vsega začetka že imel Vintarja na sumu, da je v zvezi z vlomom v volilni lokal in da ga že prvič radi tega ni zaslusal kot pričo in ga ni opozoril, da je kot priča dolžan resnico govoriti, marveč ga je zaslusal informativno t. j. kot osumljenca. Nasproti pa je zaslusal Drenika in Zdravjeta kot priči.

Le-ta dva kakor tudi Valašek so pri današnji obravnavi preklicali pred preiskovalnim sodnikom podoben priznanje in so tajili vse. Vkljub temu, da zagovor pri obravnavi ne more imeti tisto vrednost, kakor v preiskavi, ker je Zdravje tudi drugim ljudem priznal, ne samo preiskovalnemu sodniku, da bi bil govoril resnico, če bi ga bil preiskovalni sodnik zapregel, tako pa ni govoril resnice, ker ni bil vprašan pod prisego — so bili vsi trije toženci oproščeni, češ, da so sumljivi, da so bili udeleženi pri vlomom v volilni lokal in da jih je bil moral preiskovalni sodnik zbog tega zaslusiti kot osumljenca in ne kot priče. Iz formalnih razlogov so bili torej ti junaki oproščeni obtožbe krivega pričevanja, vtisnjen pa jim je bil sodni pečat sotorilstva pri vlomom v volilni lokal in volilni zaboj. Ker so vsi trije storilci zagrizeni klerikalci, je blamaža na strani klerikalcev. Sicer pa izrečemo o tej sodbi še svojo sodbo.

Tako je prišla počasi v nič Prečenska zadeva.

Stajersko.

Iz Loznice. Veliko vrtno veselico v prid društvenemu domu prireditelj Bralno društvo na Loznici pri Zalcu dne 25. t. m. na vrtu gospe Frančiške Zagode.

Iz Središča. Šestrazredna ljudska šola v Središču priredi dne 15. t. m. v Središču Slomškovo slavnost v spomin na petdesetletnico njegove smrti.

Nesreča za užgalicami. Iz Šoštanja poročajo: 5. t. m. se je igrala

štiriletna Ela Sterle, ki jo imata na hrani zakonska Dornik, v župnišču v Zavodjem z užgalicami. Otrok je sedel blizu hleva za prašice, kjer je bilo polno slame. Pri tem je vzel otrok gorečo vžgalico in jo vrgel v slamo in naenkrat so bili štiri hlevi v ognju. Vse je pogorelo, k sreči ni bilo vetra, da so mogli požar lokalizirati. Škoda znaša 600 kron, ki je pa pokrita z zavarovalnino.

Iz Maribora. Pritisk na jezikovno mejo postaja čedalje večji. Zdaj je prišel na jezikovno mejo rogovilit nemški duhovnik Kernstock, ki je med štajerskimi Nemci priljubljen kot lokalni pesnik. Kernstock je nemški šovinist, ki oznanja v svojih pesmih samo boj proti Slovincem. S tem si je pridobil simpatije nemških nacionalcev. Med tem, ko postaja nemška duhovščina čedalje bolj nacionalna, pa se širi med slovensko duhovščino taka mlačnost in brezbriznost v narodnem oziru, da je obupati.

V Gradcu ima policija in sodnija čez glavo dela z različnimi prodajalci živil. Zaradi ponarejanja mleka je vsak teden vsaj pol tuceta ljudi obsojenih, ravno tako zaradi nesnažnosti v prodajalnah in pri posodah za živila. Tako kulturno mesto — pa take svinjarije.

Koroško.

Dva dečka utonila. V Volšperku sta utonila 14 in 10letni Leopold in Bogoljub Graf, sinova tamošnjega tesarskega podvzetnika. Mlajši brat je padel raz jez v globok tolmun, starejši brat mu je šel na pomoč, toda kljub temu, da je plaval, ga je mlajši potegnil pod vodo. Oba dečka so izveklili po dolgem naporu mrtva iz vode.

Streliška je udarila v soboto zvečer v gospodarsko poslopje posestnika Matije Rešerja pri Sv. Anžu. Zanetila je ogenj, ki je uničil hišo in vsa gospodarska poslopja. Pogorelo je več poljedelskih strojev, vsa letošnja letina in hiša z vso upravo. Domačini so si rešili komaj golo življenje. Škoda presega 20.000 K in je komaj s petino krita z zavarovalnino.

Sneg na Dobruču. Kakor poročajo iz Beljaka, je zapadel v soboto sneg globoko, skoro do podnožja Dobruča. Ta nenadni vremenski preobrat je povzročil po južni Koroški občutno spremembo temperature in ni pričakovati več občutne poletne vročine.

Ogenj v tovarni za milo. V tovarni Rainerjevi za milo v Beljaku je razletel kotel vsled prenapetosti para. V strojnici se je razširil nenadoma ogenj, ki je pretil, da uniči celo tovarno. Posrečilo se je domačim delavcem in gasilcem, da so ogenj pravočasno zadušili. Kljub temu pa je napravil ogenj precejšnjo škodo in povzročil veliko razburjenja.

Primorsko.

Imenovanja v sodni službi. Deželnosodni svetnik Ivan Clarici je imenovan za podpredsednika tržaškega deželnega sodišča; deželnosodni svetnik pri tržaškem trgovskem in pomorskem sodišču dr. Anton Povšič pa je dobil naslov višjega deželnega sodnega svetnika.

Vprašanje glede vojašnice v Krmini. Več meščanov v Krmini je vložilo pri goriškem deželnem odboru rekurz proti sklepu mestnega občinskega sveta, da kupi mesto neko poslopje, ki je last nekega bančnega zavoda v Ljubljani, za napravno nove vojašnice in utemeljuje svojo pritožbo s tem, da bi občina veliko ceneje izhajala, če bi sezidala sama novo vojašnico. V koliko je to utemeljevanje opravičeno, še ni strokovnjaško dognano, gotovo pa je, da bazira ta nastop le na narodnem sovraštvu Italijanašev proti slovenskemu življu.

Regulacija Soče. Cesar je sankcioniral zakon deželnega zbora goriškega glede regulacije Soče — v nižini — Tera in njenih pritokov.

Odlikovan vojak. Vojak 47. pešpolka Ivan Gerželič je dobil srebrni križec za zasluge, ker je rešil v Trzinu nekega utopljenca z lastno smrtno nevarnostjo.

Nesreča na avstrijskem vojnem parniku. Na avstrijskem vojnem parniku »Gäa« je počila jeklena cev za paro. Vroča para je napolnila nenadoma celo strojnico. Trije strojniški podčastniki, ki so bili najbližji razpočene cevi, so obležali, drugi navzoči so se rešili. Dva od podčastnikov sta bila takoj mrtva, tretji pa je umrl večeraj v bolnišnici.

Ubegli lastnik menjalnice denarja Neuman v Trstu je zapustil v svoji blagajni komaj 350 K denarja — in še te je bržkone pozabil — in nekaj ničvrednih papirjev. Škoda, za katero je oškodovalec razne svoje klijente, presega 400.000 K.

Na grobu svojega soproga pri Sv. Ani v Trstu se je zastupila 51-letna Marija Poleršičeva v Trstu. Dobili so jo na grobu nezvestno in

so jo odpeljali v brezupnem stanju v bolnišnico.

Požar tovarne v Trstu. V soboto ponoči ob 2. je začelo goret v tovarni za linolej v Trstu. Ogenj je izbruhnil v oddelku za oksidacijo. Razširil se je z veliko naglico po drugih tovarniških stavbah in bila je nevarnost, da uniči celo tovarno. Po večurnem gašenju gasilcev in vojakov, se je posrečilo omejiti ogenj le na nekatera poslopja, ki so popolnoma pogorela. Rešilne akcije se je udeležil tudi oddelk nemške mornarice nemške križarke »Geier«, ki je sedaj v Trstu. Škoda, približno ocenjena, presega 200.000 K, pokrita pa je z zavarovalnino.

Stekel pes je popadel v Pulju 13-letnega učenca Štefica in neko deklico. Ko so ga lovili, je popadel še šest psov. Končno so steklega psa ustrelili. Ubili so tudi dva od njega popadena psa. Štefica in popadeno deklico so poslali v Pasteurjev zavod na Dunaj.

Dnevne vesti.

«Dan» se čudi, ker nismo zadovoljni z njegovim izjavo, ki jo je imenoval »odkrita beseda«, ki je pa bila v resnici jako neodkrita, kajti v njej je »Dan« poskusil svoje nelojalne in nezaslužene napade in hujskarje proti narodno-napredni stranki predstaviti kot opravičeno kritiko dejanj, ki se ne strinjajo z njegovimi načeli! Čuden list ta »Dan« — zase reklamira pravico, da lahko piše kar hoče — nasprotno pa »Slovenskemu Narodu« odreka pravico zavračati njegove napade in proglašja tako zavračanje za terorizem. »Dan« sme narodno-napredni stranki delati krivico, »Slovenski Narod« pa naj bi narodno-napredne stranke ne smel braniti. S takim stališčem se seveda ne bomo nikoli sprijaznili in bomo odšel z vso odločnostjo branili narodno-napredno stranko proti »Dnevnu«.

Poslanec Choc o svoji ekspediciji na Slovenskem. Kakor smo že poročali, se je češki narodno-socialni poslanec Choc na povratku s Slovenskega te dni mudil na Dunaju ter govoril s sodrušnikom »dnevnik« »Neues Wiener Tagblatt« tudi o svoji ekspediciji na Slovensko. Njegovo izjavo smo v ekscerptu že podali, vendar pa se nam zdi umestno, da jo priobčimo dobesedno. Poslanec Choc je rekel: »Poročila o mojem potovanju potrebujejo v toliko popravka, ker se ni šlo za ustanovitve narodno-socialne stranke, ker takšna stranka že — dve leti obstoji. Ona ima enaki demokratični socialni program kakor naša stranka, razločki med njo in nami so posledica lokalnih razmer. Zborovanje, ki je bilo povodom mojega zborovanja sklicano, je bilo zelo dobro obiskano. Res pa je prišlo do sporov med liberalnimi Slovinci in socialnimi demokrati, ki so bili na strankinem shodu navzoči. Toda te difference se niso niti najmanjše tikale moje osebe. Bil je to domači spor, ki je navzel zelo mučne forme. Ker so liberalci zahtevali izključitev nekega socialnega demokrata, sem jaz izjavil, da je zborovanje javno in da dotičnik za to ne more biti izključen. Ako bi se pa to vendarle zgodilo, bi jaz z njim zapustil dvorano. Nato je ostal dotični socialni demokrat na zborovanju. Na ta, na sebi prav brezpomemben dogodek, se reducirajo poročila o napadih na mojo osebo. Po strankinem shodu smo imeli celo prijateljski sestanek. Lokalnega spora med ljudsko stranko se nisem čisto nič udeleževal. Narodno-socialna stranka, ki obstoji, kakor sem že omenil, že dve leti, pričinja sedaj z zgradbo svojih stanovskih in strokovnih organizacij. Tem vprašanjem je bilo pred vsem posvečeno strankino zborovanje in moj obisk.« — To izjavo poslanca Choca, ki je došel v Ljubljano popopolnoma nepoučen o slovenskih razmerah, in ki je prav tako nepoučen tudi zapustil Ljubljano, moramo korigirati. Doslej še ne obstoji na Slovenskem nobena narodno-socialna stranka, in če Choc zatrjuje, da taka stranka obstoji že dve leti, potem ali vedoma govori neresnico ali pa so ga njegovi informatorji enostavno nafarijali. Njegova trditev, da je bil shod, na katerem je on govoril, dobro obiskan, je takisto neresnična. Shod, sklican dne 5. t. m. v areni Narodnega doma ob pol 8. zvečer, je bil tako slabo obiskan, da se je mogel začeti šele ob 9. Udeležilo se ga je — največ računano — kakih 50 Slovincem in onih 150 čeških gostov, ki pa za shod pač ne morejo priti v poštev. Da se poslanec Choc formalno ni vmešaval v »lokalni spor« med ljudsko stranko in liberalno stranko, je res. Prav tako res pa je, da je dejansko zavrgel stališče proti narodni stranki s tem, da je prišel organizirati razkol v napredni stranki, hoteč s tem kot svobodomelec in protiklerikalec služiti in koristiti zgolj klerikalnim namenom. In da se poslanec Choc zaveda, da nekaj ni postal prav, dokazuje dej-

stvo, da se prav skrbno izogiba povedati, da je bil kot protiklerikalec in propadli svobodomelec v Ljubljani gost voditelja slovenskega klerikalizma dr. Susteršiča in da je s shoda v Narodnem domu šel v deželni dvorec, kjer so ga pričakovali — in sicer ob 2. popoldni — klerikalni prvaki: dr. Susteršič, dr. Korošec, dr. Benkovič in dr. Brejc. Čemu molči Choc o vsem tem? Ker pač ve, da bi se javnost ne mogla ubraniti sumu, da je bila komedija, vprizorjena v ponedeljek 5. t. m. v areni Narodnega Doma, sad dogovora med njim in klerikalnimi voditelji. In tega suma, odkrito povedano, se tudi mi ne moremo ubraniti, zlasti sedaj ne, ko je sam poslanec Choc tako pitjiško spregovoril v — »Neues Wiener Tagblattu«.

Kako so klerikalci spravljali dijake na sestanku katoliškega dijaštva v Ljubljani? V »Riečkem Novem Listu« citamo to-le notico: »Pripovedoval mi je neki udeleženec sestanka katoliškega dijaštva v Ljubljani, kako je on prišel v Ljubljano. Povabil ga je naš župnik M. na svoje stanovanje ter mu jel prigovarjati, da naj gre v Ljubljano. On, župnik, da mu da za potovanje 30 K, samo da gre v Ljubljano. Naravno, da je bil dijak s tem zadovoljen. Tako je dijak prišel v Ljubljano in tu so ga smatrali za navdušenega klerikalca, dasi je sicer naprednega mišljenja. Njemu se je vzpričo tega že izplačalo iti v Ljubljano, saj se mu je nudila prilika, da potuje s tujim denarjem. In to priliko je on tudi izrabil: prvič da vidi mesto Ljubljano, drugič pa, da čuje, kaj bodo »katolički« izblebeli. Tako se je evo zbralo na tem sestanku 500 dijakov!!! — T. J.« Morda se ne motimo, ako trdimo, da je bilo na katoliškem sestanku dve tretjini takih dijakov, ki so prišli na shod tako, kakor pripoveduje »Riečki Novi List«.

Solvanski učenjak. V soboto je prišel v Ljubljano dr. Aleksander Belič, vseučiliški profesor v Belgradu. Iz Ljubljane se je napotil na Bled, kjer namerava nekaj časa ostati na letovišču. Kasneje ima namen prepotovati Istro v svrhu študij o čakavskem narečju. Profesor dr. Belič prične v kratkem izdajati znanstven časopis »Jugoslovanski Filolog«.

V Zvezdi so bili te dni raztreseni lističi, nanašajoči se na dr. Susteršiča in dr. Lampeta. Izrazi, ki so bili napisani na teh lističih, niso bili posebno laskavi za imenovana dva gospoda. Pravijo, da je te lističe raztrosil neki klerikalec, ki ima dovolj vzroka, da je jezen na Susteršiča in Lampeta.

Podržavljenje ljubljanske policije. Z ozirom na poročilo, ki je krožilo po različnih listih, da pride k državnim policijam v Ljubljano kakih sto tržaških redarjev, smo se informirali v Trstu in tam zvedeli, da je ta vest neresnična. V prvi vrsti bodo vzeli k državnim policijam ljubljanske mestne redarje in šele če bi teh ne bilo dosti, morda še katere iz Trsta.

Ponovno svarilo. Že enkrat smo svarili občinstvo pred nepremišljenimi govoricami, ki so naperjene proti dobremu imenu raznih ljubljanskih trgovcev in trgovskih tvrdk. Opozarjali smo tudi na zelo neprijetne posledice takih nepremišljenih govoric. Danes ponavljamo to svoje svarilo in ga podkreplujemo s tem, da se je vršila preteklo soboto pred tukajšnjim okrajnim sodiščem sodna razprava, katere predmet so bile ravno take nepremišljene govorice. Pri ti razpravi bi bil dotični obtoženelec, ki je le brez pomisleka ponavljal neko, po Ljubljani krožečo neresnično govorico, zapadel ostri zaporni kazni, ako ne bi bil obžaloval svojih besedi in če mu ne bi bil obtožitelj na to odpustil proti povračilu zelo znatnih tožbenih stroškov. Iz poslednjega dejstva naj občinstvo razvidi, kako ne v a r n o je ponavljati in razširjati take navadno prazne govorice in naj v svojo lastno korist to opusti.

Gojenci deškega zavetišča v Meidlingu so danes dopoldne došli in prirede vse objavljene koncerte in gledališko predstavo tudi ob neugodnem vremenu. Spored jutrišnje gledališke predstave je: 1. Predigra s plesom in 4 slike iz »Sen gojenca v zavetišču«. 2. »Vrnitev«, igra v dveh dejanjih. Predprodaja vstopnic je v Češarkovi trafiki v Selenburgovi ulici. Obisk se vsakomur priporoča.

Umrli je v soboto na Viču pri Ljubljani nadučitelj Anton Streš po daljši in mučni bolezni. Pokojnik je služboval v Cerknem na Goriškem. Bil je vester učitelj in dober družabnik, dobro poznan na Primorskem in Kranjskem, zlasti v turistovskih krogih. Bil je eden prvih turistov na Goriškem. Ni ga znatnejšega vrha, da bi ne splezal nanj bodisi v Jalskih kakor kamniških planinah, a tudi krasote tirolskih, švicarskih in gornje-italijanskih planin mu niso bile neznane. Pogreb pokojnika je danes ob 6. na Viču pri Ljubljani. N. v m. p.!

Čukom na Viču in Glincah je »Slovenski Narod« povedal resnico o dogodku pod Rožnikom in na Večni poti, zato še vedno ne morejo mirovati. Neka čučja šema trdi, da smo priobčili celo stvar prepozno v »Slov. Narodu«, kajti če bi bili napadeni Sokoli, bi bilo vse to gotovo že takoj v ponedeljek tam opisano. Resnica je pa, da so Čuki napadli Sokole, ali ponesrečil se jim je na padu tako, da bi radi zdaj vsemu svetu natvezili, da je bilo narobe. Če so se Sokoli uspešno ubranili sami, jim ni potreba jokati po časopisih kakor drugi dan, kakor so to hnavsko storili Čuki. — Sicer ni vredno, da bi odgovarjali na vse oslarije. Namigovanja o našem društvu, da če bi vlada vedela, kaj se godi v Sokolu, bi ga razpustila, naj pustijo mirno, kajti vsakdo dobro ve, da če bi bil le najmanjši vzrok za kako podlo denunciranje podan, so ti klerikalni viški pošteni prvi, ki to store.

Sankcioniran zakon. Cesar je sankcioniral zakonski načrt, ki je sprejel deželni zbor kranjski glede zagradbe hudournikov Močilnik, Pasji rep in Bele v Vipavski dolini in glede regulacije reke Sore.

Burne občinske volitve so se vršile meseca julija lanskega leta v Banjaloki pri Kočevju. Volilci so šli navdušeno v boj za svoje kandidate in vstrajali na volišču pod vodstvom c. kr. okr. komisarja J. Friedelna, od desetih dopoldne do šestih jutraj. Med nepopisnim navdušenjem, spremljanem z burnimi živio-klici, razglasili so se rezultati prvega razreda ob devetih zvečer, drugega popolnoči, tretjega ob štirih in podoben ob petih jutraj. Nasprotna stranka je izšla iz boja z neznatnim številom treh pristašev, v prvem razredu enega in v podbočnah dveh odbornikov. Proti volitvam se je vložil obširen rekurz, v kojem so se volilec očitale razne nepravilnosti in protipostavne dejanja, a c. kr. deželna vlada je na ta neosnovana očitavanja odgovorila s tem, da je vse točke kot neutemeljene zavrgla in volitev potrdila v polnem obsegu. Čakali smo eno leto rešitve tako, da nam je umrl med tem župan gospod Matija Majetič in da so bili uradni posli tudi čez štiri mesece v rokah županovega namestnika g. Antona Butine. Napele so se vse sile, vplivalo vsestransko, storilo nebroj korakov v prilog nasprotni stranki, aparat je funkcioniral celo, ko je že zadnja instanca izrekla svojo besedo, a županstvo ni in ni hotelo iz rok namestnika. Slednjič je bilo tudi politični oblasti v Kočevju dovolj in pod strogo kaznijo je zaukazala takojšnji razpis volitve starejšinstva. Tako smo dobili dne 24. m. m. novega načelnika, novega župana, v osebi občasne poštovanega gospoda Josipa Kajfeža, častnega člana, c. kr. poštarja itd. na Novihselih. Gospodje odborniki se niso kar nič premišljali in mi soglasno izkazali svoje zaupanje. Po celi občini vlada popolna zadovoljnost, vse se veseli zmage, niti pri nasprotnikih ni ugovorov, v jasen dokaz, da so bili vsi dosedanj napadi na našega dičnega župana, kakor tudi na velecenjeno rodbino Kajfežev, neosnovani. Prepričani smo, da si s svojim plemenitim značajem utrdi tudi pri nasprotnikih popolno zaupanje, ljubezen in spoštovanje in naša iskrena želja je, da bi dolgo, stal na čelu občine, in ji po svojih zmožnostih, po svojem nesebičnem delovanju, pripomogel do ugleda in veljave. V starejšinstvo so izvoljeni gg.: Anton Krkovič, Altinski Anton, Kajfež Matija, Žagar Andrej, Jurkovič Jožef in Jos. Žagar. V ostali odbor: Glad Anton, Čurl Jos., Stajdohar Jakob, Spiletič Martin, Kajfež Andrej, Ložar Jožef, Ravh Anton, Kajfež Jakob, Rački Anton, Rački Jožef, Briški Matija, Kajfež Josip, vin. trgovec in Marincelj Martin.

Iz Dragatuša nam poročajo: Naš župnik Novak se menda več ne upa na prižnici prebirati »Slov. Naroda« in »Slov. Doma«. Zdaj je pa začel napadati in grditi znane in zaslužene napredne pristaše, predvsem vrlega prvobojevnika naprednih in samostojnih belokranjskih kmetovalcev g. Mazelleta. Župnik jim je predbacil, da se ob petkih »maste«. Najbrže se je moral naš župnik že večkrat mastiti pri naprednjakih, ker tako dobro ve, kaj imajo na mizi. Toda naš župnik je imel pri tem popolnoma drug namen. Predvsem hoče že zdaj agitirati proti Mazelletu, ki je priljubljen po vsem Dolenskem, posebno pa med Belokranjci. Vprašamo: ali nastopa župnik s takimi sramotnimi in agitacijskimi pridigami kot namestnik božji ali kot namestnik agitator klerikalne politične stranke. Seveda vaš župnik ne vidi in noče videti napak svojih lastnih pristašev. Kaj rad pripoveduje, h kako vzornemu življenju se navaja: o naše marinarice, nikdar pa ni hotel povedati, kako je pred par leti k neki dragatuški marinarici hodil fant

in kako je bil ta fant napaden. Naš župnik tudi nič ne povedati. Kaš je pred časom za časa službe božje neki fant spolno občeval z neko dragatko marinarico, ki je pa po mnemu našega župnika še vedno devica. Povemo pa že danes, da bomo prihodnjič povedali imena vseh teh vzor - marinaric in njihovih čestilcev, ki so obenem najboljše prijatelji našega župnika. Čudno je tudi, zakaj župnik nekoliko ne pouči svojega »svetniškega« župana, da ne bo vsemerni pretepači stare kosti svoje žene, vsaj je vendar župnik sam izjavil, da imata župnik in župana dati ljudstvu dobre vzglede. Če bodo vsi občani delali take prepire v občini, kakor jih dela župnik Novak, in če bodo vsi občani tako pretepavali svoje žene kakor župana, tedaj bo v vaši občini pač žalostno izgledalo. Že davno smo našemu župniku svetovali, naj gre iz naše župe, vendar se pa kar ne gane, ker se mu v vaši župi pač predbro godi in ker se pač preveč masti od denarja, ki mu ga našajo farani. Koncem dopisa možamo omeniti še eno dejstvo. Župnik Novak se kaj rad zagajva v naše prostovoljno gasilno društvo. Pri poslednji nesreči v vasi Drenovec pri Vinici se je pa pokazalo, da naš župnik pač ne pozna ne tega ne onega, temveč edinega ljubega do svojega bližnjika. In če bo župnik ravnal po vzgledu teh mož, tedaj bo pač na svojem mestu.

Na naslov c. kr. poštnega ravnateljstva v Trstu. V Trzinu službuje c. kr. poštarica Karolina Berlan. Že veliko let se ljudje čez njo pritožujejo, pa ravnateljstvo ima zamašena ušesa, — menda zato, ker je poštarica iz znane klerikalne družine in velika prijateljica duhovnikov. Ta poštarica pusti poštni urad kar za dva pa tudi več dni priprostemu, v poštnih rečeh popolnoma nevednemu ddekletu, pa gre — križem sveta. To se ponavlja vsak mesec enkrat do dvakrat. Uradnih ur pa se ona ne drži, ker se pogostokrat zgodi, da jo iščejo ljudje po vasi, ali pa jo čakajo po ure pred poštnim uradom. Ker se pa na povrhu vsega tega širijo v zadnjem času še razne, za poštarico ne posebno častne govorice, naj vendar c. kr. poštno ravnateljstvo poskrbi, da ne bo trpela pošta na ugledu in da zavladajo skoraj redne razmere tudi na naši pošti. — Tržiški občani.

Minister za javna dela dr. Trnka v kamniških alpah. V soboto, dne 10. avgusta zjutraj se je odpeljal minister za javna dela dr. Trnka v spremstvu gospe soproge in gosposodične hčerke Oti, dalje gospe Rysove, g. dež. šolskega nadzornika dr. Primožiča z gospo soprogo in gosposodično hčerko Milo z Bleda z avtomobilom preko Kranja po kokrski dolini na Jezersko (na Koroškem) in čez Jezerski vrh v kopališče Belo. Odtod so se vrnili na Zg. Jezersko, kjer so obedovali pri Murju v znani slovenski gostilni »Kazino«. Tu so jih navdušeno pozdravili mnogi gostje, ki so jih letovščarji med njima stali tudi g. dr. Karel Choudounský, profesor na češkem vseučilišču v Pragi ter državni poslanec Bohuslav Franta, dva navdušena turista, ki sta na čevljem z besedo in peresom praznovala krasoto slovenskih alp in pripomogla, da zahaja vsako leto mnogim čedljim turistom in letovščarjem v oddaljeno, a vendar tako divno jezersko dolino. V spremstvu teh dveh gospodov je prišla družba po zložitni in slikovito izpeljani stezi »Slov. planinskega društva« v dveh urah k Češki koči (1543 m) na zelenih Spodnjih Ravneh pod severno steno Grintavčeve. Tukaj je poslanec Franta v imenu češke podružnice S. P. D. visokega gosta z rodbino in spremljevalci najpristnejše rodbine in pogostil. Veljačastna lega Češke koč, ki jo obdaja jezero Kočno, Grintavca in sosednjih vrhov, je napravila na minisra globok vtisk. Družba je ostala eno uro pred kočjo, potem se je vrnila preko Jezerskega na Bled.

Afera profesor Juga. Naučno ministrstvo je odobrilo postopanje obšč. disciplinarne komisije glede profesorja Juga. S tem je afera končana in bo prof. Jug zopet lahko poučeval na dekliškem liceju.

Kinematograf »Ideal«. Krasna senzijska drama »Priljenje matere« se vidi samo še danes pri večernih predstavah. Igrajo najboljši pariški igralci. — Razen te slike še več jako komičnih slik. — Jutri krasna drama »Ellene«.

Brezkronež. V soboto popoldne je neki posestnik iz Dola gnal po Dunajski cesti bika, kateri je vsled utrujenosti padel. Ker ga ni bilo mogoče spraviti naprej, je posestnik poiskal neki kol in začel ubogo žival z njim tako pretepavati in suvati, da se je občinstvo glasno zgražalo nad tako brezsrčnostjo. Preskrbljeno je, da neusmiljenec dobi zasluženo plačilo.

Pogreša se od 10. t. m. tesar Fran Simončič iz Zgornje Hrušice. Ker navedenec še nikdar od doma ni

izostal, se sumi, da se mu je pripetila kaka nesreča.

Na opazovalni oddelci so večeraj prepevali 31letno služkinjo Marijo Jelarjevo, pri kateri so se pokazali znaki slabomnosti.

Izgubljen in najdeno. Posestnik Fran Stiplošek je izgubil zlat za 10 K. — Posetnica Marijana Zabukova je izgubila vozno pregrinjalo. — G. Jožef Bevc je izgubil srebrno žepno uro s kratko verižico. — Neki gospod je izgubil denarnico, v kateri je imel 35 K denarja, ključ in pošto potrdilo. — Dajak Konstantin Potočnik je izgubil zlat prstan. — Služkinja Marija Kočarjčeva je izgubila srebrno žensko uro z verižico.

Promenadni koncert »Slovesne Filharmonije« se vrši ob ugodnem vremenu jutri od pol 7. do pol 8. zvečer pod gradom »Tivoli«. Spored: 1. Parma: »Straža od Savi«, koračnica. 2. Thomas: Introdukcija in zbor iz opere »Hamlet«. 3. Fall: »Ringelreien«. 4. Puccini: Fragmente iz opere »Tosca«. 5. a) Förster: »Pesem koroških Slovencev«, b) Ipavec: »Lastovici v slovo«, pesem. 6. Offenbach: »Hoffmannove pripovedke«, slike.

Koncert dunajskega damskega elitnega orkestra je danes in vsak dan zvečer v kavrni »Central«, Sv. Petra nasip.

»Austro-Amerikana« v Trstu naznanja, da odpeljuje parniki iz Trsta: Parnik »Cesar Franz Joseph I.« dne 17. avgusta v New York; parnik »Oceania« dne 22. avgusta v Buenos-Aires; parnik »Alice« dne 24. avgusta v New York; parnik »Laura« dne 31. avgusta v New York; parnik »Francisca« dne 5. septembra v Buenos-Aires. 22. septembra 1912: Buena vožnja transatlantskega brzoparnika »Cesar Franz Joseph I.« v Buenos-Aires. Čas odhajanja ob 9. popoldne.

Razne stvari.

* Tifus v Avignonu. V Avignonu je izbruhnila grozna epidemija. Do zdaj je umrlo več 500 oseb na tifusu.

* Svojo edino hčer po nesreči ustrelil. Iz Bukarešte poročajo: Veleposestnik in poslanec Nikolaescu je na lovu po nesreči ustrelil svojo edino 19letno hčer.

* Namesto vlomilca ustrelil ženo. Iz Novega Jorka poročajo: Znani komisionar za pavlo Collaghan je ustrelil svojo ženo, ki jo je smatral za vlomilca.

* Svojo ženo umoril. V Dorlu pri Pergkirchnu so aretirali posestnika Antona Kaindla in njegovo mater Rosino, ker sta osumljena, da sta zastupila Kaindlovo ženo Franciško. Oddali so ju sodišču v Lincu.

* Potres na Turškem. Potres je bil posebno močan v Kadikoi. Tudi v jedrenjskem vilajetu so čutili potres. Vendar pa nimajo še natančnejših poročil, ker so brzjovalne zveze pretirane. V Peri je bil vodovod poškodovan. V Corlu je zgorelo 400 hiš.

* Potopljeni čolni. Neki čoln, v katerem so bili trije dunajski izletniki, se je na Donavi pri Dürnstenu prevrnil. Vsi trije izletniki so utonili. — V Hamburgu je izletniški neke ladje prevrnil čoln, na katerem so bili carinski uradniki. Dva carinska uradnika, en carinski nadzornik in en mornar so utonili.

* Zastrupljeni vsled zaužitja ostrig. Iz Maria-Theresiepla poročajo: Primadona tu gostujoče gledališke družbe Lilly Kovacs je dobila te dni z Reke pošiljatev ostrig. Ko jih je použila, je težko zbolela na znakih zastrupljenja. Dognali so, da je ostrige poslala neka dama. Policija misli, da je to storila najbrže kaka rivalinja primadone.

* Divjanje sufragetk. V Glasgowsu so v javni umetniški galeriji razbili okno in steklo dragocene freske slike Correggia, ki predstavljata del oltarne slike sv. Janeza v Karmi. Pod sliko so našli kladivo, ki je bilo s svilenim trakom okrašeno. Splošno mnenje je, da so sufragetke izvršile to dejanje, ker so neposredno pred napadom videli več žensk pred sliko stati.

* Potres v Levanti. Berlinski »Lokalanzeiger« poroča o grozni potresni katastrofi, ki je napravila v Dardanelih in ob obali Marmarskega jezera veliko škodo. Kapitan oklopnice »Barbarossa« pripoveduje, da so on in pasažirji ladje videli grozne prizore. Videlo se je, kakor da bi bila vsa proga ob dardanelski obali v ognju. Dvesto oseb iz Myrifilo so poslali na pomoč, vendar je bilo pa nemože, ker je bilo morje ob obali zelo razburjeno. Kapitan oklopnice »Pelops« pripoveduje, da so bile vse hiše v Gallipoli razrušene. Prebivalstvo je zelo razburjeno. Angleški konzulat je bil poškodovan, grška cerkev razrušena. V nekem mestu ob dardanelski obali so naenkrat začeli bruhati vroči izviri, ki so potem izginili v razpokah, ki so se napravile v zemlji. Mnogo hiš se je razrušilo. Videli so, kako so mesta Kora, Krassia, Myrio-

filo in Herklisa gorela. Do obali pa niso mogli priti, ker je bilo morje prezburkano. — Ruski konzul v Kalesiju poroča, da je potres razdjal ruski konzulat in deloma sedem vasi. Prodajalne v Stambulju so zaprli. 70 do 80 oseb je bilo ubitih, 200 pa ranjenih.

* Neurje. Iz Milana poročajo: V poslednjih dneh se je v Severni Lombardiji utrgal oblak. V južnih delih tesimskega kantona je neurje napravilo veliko škodo in tudi mnogo oseb je ponesrečilo. Posebno velika škoda je bila na zahodni obali jezera Como. Mali potočki, ki imajo navadno le malo vode, so postali deroči hudourniki, ki so rušili mostove, ruvali stara drevesa in podirali celo hiše. V potok Breggia je padel neki mladenič. Deroča voda ga je odnesla v jezero, kjer je utonil. Most čez potok Vallogio se je podrli in se štiri osebe padle v vodo. Dve sta se štirili, ostali dve sta utonili. Nedaleč od Maslianice je padel neki 72letni stavec v deroči potok. Voda ga je s tako silo vrgla ob železni most, da je bil takoj mrtev. Med Belluno in Colico je zemlja zagrebala neko hišico, v kateri je bil neki mož in dve mladi deklici. Vse tri so našli mrtev. Proga veltnske železnice je bila na več krajih razrušena, tako da so morali promet ustaviti. Kantonska cesta med Morigio in Papolago je bila na več krajih razrušena. Lugansko jezero je tako narastlo, da parnik ni mogel pasirati melidskega mosta in da so morali voziti le z majhnimi čolni. Potok Sovaglia je nedaleč od Melana nanese na progo gothardske železnice en meter visoko kamejina in peska, tako da je bil promet oviran. V Riva San Vitale je neurje poškodovalo starodavno cerkev Santa Croce. Nevarnost je, da se podero oboki in tudi krasne slike Rocaccinija in Morazzonija so zelo poškodovane.

Proces proti atentatorju Jukiću in tovarišem.

(Telefonično poročilo.)

(Obsodba. — Jukić obsojen na smrt.)

Zagreb, 12. avgusta.

Danes je bil ves dopoldne Zriječav blokiran od redarjev in žandarmerije. Pred poslopjem sodišča je bilo kakšnih 10 gospodičen, ki so imele v rokah cvetlične šopke. Policija jih je dala aretirati, misleč, da hočejo šopke podariti obtožencem. Sodna dvorana je bila do zadnjega kotička polna.

Ob 11. so pripeljali v dvorano Jukića. Ko je stopil v dvorano, je dvignil roke in s sonornim glasom zaklical: »Živela sloga in edinstvo Hrvatov, Srbov in Slovencev«. Tudi občinstvo v dvorani je klicalo: »Živela sloga«. Jukić je imel v gumbnici rdeč nagelj. Naenkrat se je v Jukića zakadil jetničar ter ga hotel s silo zopet odvesti v dvorane. Zagovorniki in vse občinstvo je jelo proti temu burno protestirati, češ da mora biti Jukić navzoč, če se ima izreči obsodba. V tem trenutku je prišel v dvorano predsednik Wendler. Obveščen o čem se gre, je vprašal Jukića, če hoče biti miren. Na Jukićevo pritrdilo je predsednik odredil, da se naj ga pusti v dvorani.

Nato je vstopil v dvorano sodni senat, oblečen v črno — znamenje, da bo izrečena smrtna obsodba.

Predsednik Wendler je nato prečital obsodbo, s katero se obtoženci proglašajo za krive in se jih obsoja.

1. Prvoobtoženca pravnik Lu-

ko Jukića na smrt na vešalih.

2. Gjura Cvijica, Avgusta Cesarca, Dragotina Bubića, Frana Neidhardta in Kamila Horvatina v petletno težko ječo.

3. Romana Horvata v šestletno težko ječo in

4. Josipa Šarinica v 6mesečno težko ječo.

Obtoženci Vladimir Badalić, Dušan Narančić, Vatroslav Dolanec in Stjepan Galagaža se oproščajo.

Jukić je smrtno obsodbo poslušal do cela mirno, brez vsakega sledu kakšne razburjenosti. Mirno je zrl predsedniku v obraz in sledil njegovim izvajanjem.

Ko je predsednik med drugim v razlogih omenjal, da so dali obtoženci povod za krive in se jih obsoja, je Jukić zaklical: »Ne, marveč Cuvaj je dal povod.«

Ko je predsednik nadalje omenjal, da so obtoženci govorili, da je trebalo Cuvaja ubiti, je Jukić zopet zaklical: »Da, treba je ubiti Cuvaja!«

Predsednik: Atentatorju Jukiću so pomagali tudi obtoženci. Jukić: Nihče mi ni pomagal, vse sem izvršil sam.

Ko je predsednik končno izjavil, da je Jukić obsojen na smrt na vešalih je Jukić zaklical: »Cuvaja na vešala!«

Sodba se v razlogih popolnoma naslanja na obtožnico.

Med čitanjem razlogov je Jukić zaklical: »Vse so vedeli prej, predno

so me zaslišavali, jaz nisem ničesar izpovedal!«

Ko je predsednik, čitaje razloge, med drugim omenil, da so obtoženci priznali svojo krivdo, je Jukić zaklical: »Nihče ni priznal krivde, kriva je vsa Hrvatska, ne pa oni!«

Predsednik je nadalje čital: Obtoženci so spremljali Jukića na Tellovo.

Jukić: Spremljali so me drugi ljudje, obtoženci pa so otroci!

Predsednik: Cesarč je pričakoval, da Jukić izvede atentat. Jukić: Samo Zagreb je to pričakoval, ne vsi ti!

Ko je predsednik omenil, da so obtoženci nagovarjali Jukića, je le-ta zaklical: Mene ni nihče nagovarjal, pardon!

Ko je predsednik omenjal, da je obstajala na Hrvatskem revolucijonarna organizacija, je Jukić zaklical: »Nobenih revolucijonarnih organizacij ni bilo, toda takšne organizacije bodo nastale, ako bodo razmere takšne, kakoršne so sedaj!«

Ko je predsednik končno vprašal Jukića, ako je obsodbo razumel in ako obsodbo sprejme, je Jukić zaklical: »Apelujem na hrvaški narod. Živela Hrvatska, smrt tiranosti!«

Nato so Jukića odpeljali iz dvorane.

Vsi ostali obtoženci in vse v dvorani navzoče občinstvo je jelo burno klicati: Živijo Jukić! in peti hrvaško himno: »Ljepa naša domovina«.

Državni pravdnik se je s sodbo zadovoljil, zagovorniki pa so vložili ničnostno pritožbo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Smrtna nesreča.

Trst, 12. avgusta. Neki enoletni prostovoljec je v družbi s častniki 97. pešpolka napravil pešizlet na Občine in padel 25 m globoko. Prostovoljec je bil na mestu mrtev.

Dogodki v Albaniji.

Skoplje, 12. avgusta. Zahteve, ki so jih albanski prvaki predložili predsedniku albanske komisije Ibrahim paši, veljajo, kakor ti prvaki izrecno povdarjajo, tudi za Srbe, naseljene v Stari Srbiji, Makedoniji in Albaniji. Za Srbe se je pri komisiji zlasti toplo zavzemal Isa beg Boljetinac, ki je naglašal, da se morajo tudi Srbom dati tiste pravice, kakor Albancem. Boljetinčev nastop je napravil na srbsko javnost velik vtisk, ker so Isabega doslej smatrali za krvnega sovražnika Srbov.

Solun, 12. avgusta. Albanci v južni Albaniji so izjavili, da bodo odložili orožje, ako se bodo priznale iste pravice kakor njihovim rojakom na severu in ako se jim dovolijo, da bodo svobodno lahko občevali potom brzjava s severom.

Skoplje, 12. avgusta. Isa beg Boljetinac je pred albansko komisijo zahteval, naj se uvede najstrožji zakon, s katerimi se naj preprečijo uboji in umori, ki so prišli že takorekoč v navado v Makedoniji. Navstetoval je med drugim, naj se vsakega morilca in ubojice brez pardona obesi, njegovo hišo zažge in njegovo rodbino izžene. Le na ta drakonski način je mogoče v Makedoniji zopet vzpostaviti normalne razmere.

Skoplje, 12. avgusta. Pred poslopjem, kjer ima prostora klub »Edinstvo in napredek«, so našli bombo. Kdo jo je tukaj položil, se ne ve. Tudi v Velesu so našli na trgu dve bombi. Policija je izvršila več aretacij. Bolgarske prodajalnice v Skoplju strazi posebne straže, ki pazijo na vsakogar, ki je količjak sumljiv obložen.

Skoplje, 12. avgusta. Oblast je zabranila inozemskim časnikarjem, da bi se na licu mesta informirali o dogodkih v Kočanih.

Vojno razpoloženje v Bolgarski.

Sofija, 12. avgusta. Včeraj so bile po raznih bolgarskih mestih velike skupščine, na katerih so bile sklenjene resolucije, v katerih se poziva vlada, naj z ozirom na dogodke v Makedoniji in na grozodejstva v Kočanih napove Turčiji vojno.

Atentat na avstrijsko pošto v Solunu.

Solun, 12. avgusta. Na avstrijsko pošto v Solunu je bil izvršen atentat. Pred poslopjem je eksplodirala bomba, ki je razbila okna in znatno poškodovala zidovje. Dva avstrijska poštarna uradnika sta bila lahko ranjena. Kljub atentatu pošta ni ustavila svojega poslovanja.

Potres v Dardanelah.

Carigrad, 12. avgusta. Pri zadnjem potresu je bilo v Dardanelah ubitih 1000 oseb. 3000 je bilo ranjenih, 5000 ljudi pa je brez strehe, ker je potres njihove hiše porušil.

Boj med republikanci in monarhisti.

Lisbona, 12. avgusta. Pri Vedralu se je vnela krvava bitka med republikanci in monarhisti. V bitki je

padlo 17 mož. Več sto pa jih je težko ranjenih.

Divji zakoni na Kitajskem.

Peking, 12. avgusta. Kitajska vlada izdeluje predlogo o reformi zakonskega prava. Glasom o predloge bodo v bodoče na Kitajskem prepovedani vsi divji zakoni.

Društvena naznanila.

Narodno-socijalna zveza je imela v soboto mnogoštevilno obiskovan zaupni shod v Narodnem domu. Shodu je predsedoval gosp. Juvan. Govorili so gg.: Repovš, Juvan, Fiala, podžupan dr. Triller, urednik Pustostemšek in Tomažič. Ker je bilo oglašanih še mnogo govornikov, se je sklenilo, da se shod nadaljuje v torek zvečer in bomo vsled tega po tem zborovanju vovanjih poročali o končanem posvetovanju.

Sestanek »Organizacije svobodnega narodno-naprednega dijaštva« se vrši v torek, 13. t. m. ob 2. popoldne v prostorih ljubljanske Narodne akademije. Člani organizacijah akademskih društev se prosijo, da pridejo polnoštevilno na važen pogovor.

Telovadno društvo Sokol v Štepanji vasi priredi v nedeljo dne 18. avgusta veliko vrtno veselico na gostilniškem vrtu brata podstaroste Antona Novaka (na Gričku), spojeno z javno telovadbo, prostimi vajami na orodju. Nastop boste telovadci Sokola I., odsek Matije in vrsta štepanjskega Sokola. Pred prostimi vajami nastop naraščaja. Turška kavarina, šaljiva pošta in loterija, paviljoni za cvetlice, slaščice in kmetijska sejmanjska društvenica. Pri veselici sodelujeta društveni godbi iz Zgornje Kašlja in Magistrova izpod Šmarne gore. Vstopnina 40 vin. Začetek ob 3. popoldne. V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica 25. t. m. Na zdar!

Pevsko društvo »Zvon« v Šmartnem pri Litiji priredi dne 15. avgusta na Prizlik izlet v Zagreb, v slučaju lepega vremena. Vabite se vsi podporni člani, kakor tudi prijatelji petja. Natančnejša pojasnila daje odbor. Odhod ob 1 uri 1 min. ponoči iz Litije.

V prid društvenega doma v Kamniku dne 4. t. m. se vršča veselica je v vsakem ozirom sijajno uspeša. Društveni vrt, veselčni paviljoni in sokolska telovadnica so bili po zaslugi gg. Koschierja in Koželj z zelenjem in trobojnicami priprosto, toda lično okrašeni in opremljeni ter napravljali na oko veleprijeten vtisk. Kmalu po 4. uri popoldne se je veselčni prostor napolnil z naprednim kamniškim občinstvom, a tudi tu na letovišču bivajoči slovanski gostje so v precejšnem številu posetili društveno prireditve. Proti večeru pa smo sprejeli v našo sredo še nekatere iz Bistrice se vračajoče ljubljanske izletnike z njihovimi damami, ki so nas z ljubkim petjem in zdravim planinskim humorjem zabavali ter s svojo udeležbo posvedočili bratsko vzajemnost z nami. Konačno društvene veselice pristojna vsekakor odličnemu salonskemu orkestru pod vodstvom delavnega kapelnika gosp. Novotnega. Krasno in precizno izvajanje številnih, mestoma zelo težavnih glasbenih točk, je prisotno občinstvo naravnost presemetilo. Marljivi orkester, broječ 17 godbenikov, med njimi tri dame, vzbujala med zavednim meščanstvom čimdalje več zanimanja ter si pridobivala odkrite simpatije. Da se je v kratki dobi svojega obstoja povspel do sedanje dovršenosti, je nemala zasluga požrtvovalnega in nesebičnega predsednika gosp. Sadnikarja. Ne moremo si predložiti več narodne veselice brez nastopa čitalniškega orkestra, ki si spleta od koncerta do koncerta novih lovov ter radovoljno priskoči na pomoč vsem naprednim društvom. Vsako mesto bi bilo lahko ponosno na toli izvežban orkester, ki dela čast svojemu narodu. Iz posebne naklonjenosti je sodeloval v orkestru naš priljubljeni in dični skladatelj gosp. Emil Adamič, ki biva tu na počitnicah. — V g. m. V r. e. s. a. k. u. smo občudovali nadarjenega solista z lepodonečim, obsežnim in čistim baritonom. Žal, da nas ni razveselil s kakim biserom iz novejšeglasbene literature slovenske. Na klavirju ga je spremljala rutinirana in priznana veščakinja gdca. Milka Novakova. Vstrajna »Lira« je nastopila z izbranimi moškimi zbori, ki so se prav dobro in umerjeno izvajali. Nikarj opre pa se nismo mogli v toliki meri ogreti za sporiadico se pojavljajoči mešani zbor vsled pomanjkanja močnejših ter v višjih legah signurnejših sopranov. Gosp. pevovodja Stela e nam bode rad pritrldil, da je treba osobito ženski zbor izpolniti ter ojačiti, ako hoče ustrezati zahtevam sedanje dobe. — Da sta zvaladali na veselici veselo razpoloženje in domačnost, da sta se utešila glad in žeja, za to so skrbele v paviljonih naše trudoljubne dame gospe dr. Krautova, dr. Karbova in Sadnikarjeva z vncem narod-

nih gospic v polni meri z izbornimi vini, svežim pivom, črno kavo, čajem, limonado in raznimi okusnimi jedstvinami. Pohvalno moramo omeniti zlasti naše zavedne gospodične, ki so z nenavadno žilavostjo prodajale razno blago, kakor pecivo, razglednice, cvetke in pavova peresa v prid skladu za Društveni dom. Čast njihovih vstrajnosti! Šaljiva pošta je izborni funkcionirala ter povzročila šegavemu veseljenemu pismonoši, gosp. Oblaku, obilo posla, kojega je kljub temu opravljal z izredno vestnostjo in radost vseh udeležencev veselice. — Za aranžma srečovanja in zbiranje dobikov pa si je stekel obilnih zaslug marljivi načelnik kamniškega Sokola brat Kerber. S hitrim razpečevanjem srečk so vrle gospice v medsebojnem tekmovanju skušale nadkriti druga drugo ter dosegle lične uspehe pri odjemalcih, ki so nestrno pričakovali lepih dobikov. Marsikomu je bila sreča mila — večino pa ni zadovoljila, taka je vedno loterija! — Veselje je prikipevalo do vrhunca in si dajalo duška v neprilijeni zabavi. Narodne pesmi so napolnjevale ozračje ter se razlegale v bajnokrasno noč. V sokolski telovadnici pa je v neizkaljeni sreči neustrašljivo rajala mladina ob zvokih godbe, katero sta z izredno velikodušnostjo improvizirala gg. Adamič in Novotny v splošno veselje številnih Terpsihorinih čestilcev in čestitk. Vse, kar čuti narodno in napredno, je prihitelo na veselico ter prispevalo skladu za Društveni dom, radi česar tudi letošnja prireditelj izkazuje nepričakovano lep prebitek. Slava prirediteljem, obiskovalcem in darovalcem!

M-r.

Gospodarstvo.

Stalna razstava in tržnica z obrtnimi izdelki na Dunaju.

I. okraj, Adlergasse št. 12.

Že skoro celo desetletje obstoja v Brnu pod firmo: »Stálá výstava a tržnice řemeslných výrobků« (Stalna razstava in tržnica z obrtnimi izdelki), družba za omejenim jamstvom, ki si je stavila nalogo, razstavljati in prodajati izdelke svojih članov-izdelovalcev, obrtnikov. To je družba v svrhu lastne pomoči, ki zavedno deluje za zboljšanje razmer malega obrtnika, mu omogočuje eksistenčni razvoj, skrbi za prodajo njegovega blaga, mu olajšuje kredit in mu nudi podporo, skrbno gledaje na to, da s solidnim, trpežnim in okusnim izdelkom ter zmernimi cenami zadovoljuje tudi kupca. Družba deluje vsedl previdne uprave vsako leto z zelo ugodnim uspehom. Tekom časa je odprla v Brnu več prodajalen, v Olomucu je ustanovila poznejše samostojno podružnico in tako razpolaga dandanes z znatnimi kapitali in rezervnimi fondy, ki so potrebni za tako obširno podjetje.

Na poziv »Živnostenske jednoty«, v kateri je osredotočeno dunajsko obrtništvo, dalje s pomočjo »Slovenske narodno-hospodarske společnosti« in podpirana od dunajskih čeških hranilnic je ustanovila ta družba v rožniku 1912 po tistih načelih veliko stalno razstavo in tržnico z obrtnimi izdelki tudi na Dunaju, da bi v okviru svojih pravil tudi tukajšnjim, s težkimi razmerami se borečim obrtnikom priskočila na pomoč. V posloplju, ki je na popolnoma modern, trgovskim smotom služeci način od »Videjske zložny« postavljeno v I. okraju, Adlergasse št. 12, so v ta namen v souterrainu, dalje v cellem znižanem pritličju in mezzaninu opravljene prostorne dvorane, kjer so pri prostem dostopu razstavljene predmeti, potrebni za opravo stanovanj, hotelov, restavracij, vil in pisaren. Tu najdete vse: od najpriprostejšega železnega in medenega pohištva in pohištva iz vpočljivega lesa, pa do najdragocenejših izdelkov mizarske in tapetarske spretnosti, ki jih tudi najstrožje strokovnjakovsko mora opazovati z veseljem. Dalje: preproge, zastori, žimnice, posteljno perilo, odeje, slike, ure, sohe, okraski itd., sploh vse, česar je treba za opravo stanovanja in domačije. Upravništvo tržnice sprejema dobavo posameznih komadov pohištva, kakor tudi popolno opravo domačij in hotelov itd., prav do oddaje ključa.

Trgovcem s pohištvom, preku-povalcem, bankam in vsem drugim zavodom pa se nudi tukaj prilika, ogledati si dunajsko pohištvo, prekrbeti z njim svoja skladišča in opraviti svoje pisarne.

Obisk razstave nikogar ne zavzuje k nakupu in upravništvo tržnice radevolje pošilja osnutke in cenike, načrte za opravo pa izdeluje zastoni. Dunajsko pohištvo je vsled svoje okusnosti »dunajskega čica« in solidnosti po celi Avstro-Ogrski in tudi za mejo na zelo dobrem glasu. Vsako leto se proda s posredovanjem dunajskih trgovcev za nekaj milijonov kron tega pohištva po celi monarhiji in tudi v inozemstvo. Malokdo pa sluti, da večino tega dunaj-

skega pohištva, tega, v vsakem oziru lepega in dobrega izdelka, izdelujejo češki mizarji in tapetari, ki v svoji spretnosti proizvajajo naravnost mojsterska dela, ki pa so prisljeni prepuščati svoje izdelke veletrgovcem za take cene, da pri tem s težkočo dobe sredstva za svojo obstanek.

To pohištvo in izdelki, potrebni za opravo stanovanj, se koncentrujejo sedaj v stalni razstavi in tržnici z obrtnimi izdelki na Dunaju, I. okraj, Adlergasse 12.

Vsaki zalagatelj razstave in tržnice mora biti sočasno član tržnice (plačati mora najmanj en članski delež v znesku 100 K) in je potemtakem deležen čistega prebitka tržnice, ki se poslužuje svojih nerazdeljenih prebitkov v ta namen, da ustanavlja nova obrtna podjetja ali pa nudi kredit in podporo obrtnikom.

Organi tržnice izgotavljajo izdelovalcem tudi načrte, strogo gledajo, da prihaja v razstavo in tržnico le solidno izdelano blago najboljšee kakovosti, v čemur zopet zastopa interese kupcev, kar zagotavlja tudi tržnici vedno rastoči promet.

Zalagateljem izplačuje upravništvo tržnice pristojne jim svote za oddane izdelke takoj v gotovini in tako omogočuje obrtniku nakup surovin za gotov denar in racionalnejši način izdelovanja.

Tako se je torej na podlagi dolgoletnih izkušenj razvilo podjetje za lastno pomoč, ki daje obrtništvu dalekosežne ugodnosti, kupcem pa nudi največje jamstvo pri solidni in skrbni postrežbi za zmerno ceno. Lahko torej: Stalno razstavo in tržnico z obrtnimi izdelki na Dunaju kar najtopleje priporočamo kot podjetje, ki služi vseobčemu blagru in okrepi v Avstriji tako važnih srednjih slojev.

Kdor obišče Dunaj, naj se na vsak način prepriča o navedenem. Dostop na razstavo je vsakomur prost in pojasnila so slehernemu z veseljem na razpolago.

Blejski zlet 15. avgusta.

Vsem bratom Sokolom in sestram Sokolicam naznanjamo, da bodo vozili dne 15. t. m. iz Ljubljane do Lesce poseben vlak po sledečem voznom redu:

Odhod iz Ljubljane juž. kolod. ob 6:18 zjut. »drž. kol. » 6:22 » Vižmarje » 6:30 » Medvode » 6:30 » Škofja Loka » 6:54 » Kranj » 7:06 » Podnart » 7:23 » Radovljica » 7:39 »

Prihod v Lesce ob 7:45; odhod iz iste postaje ob 10:16 zvečer — prihod v Ljubljano ob 11:41 zvečer.

Vozne cene za tja in nazaj so sledeče:

	II. razr.	III. razr.
Ljubljana i. k.	3 K 30 v	2 K 10 v
» d. k.	3 » 30 »	2 » 10 »
Vižmarje	3 » 30 »	2 » 10 »
Medvode	3 » 30 »	2 » 10 »
Škofja Loka	3 » 30 »	2 » 10 »
Kranj	2 » 60 »	1 » 60 »

Podnart- » 1 » 40 » 1 » — »

Radovljica — » 60 » — » 40 »

Vozni listki za poseben vlak prodajali se bodo že dan pred zletom to je 14. t. m. pri postajnih blagajnah, na kar opozarjamo osobito ljubljanske udeležnike.

Apelujemo na vas bratje Sokoli in sestre Sokolice, da se tega — za tekoče leto zaključnega zleta v čim največjem številu udeležite.

»Na zdar!«

Predsedstvo »Slovenske sokolske zveze«:

DR. IVAN ORAŽEN,

starosta.

BOGUMIL KAJZELJ,

tajnik.

Jedni osek tel. društva »Sokol«

Ljubljani

Bratje jezdec!

V torek, dne 13. avgusta ob pol 9. zvečer vrši se sestanek glede »Blejskega zleta« v restavraciji pri »Novem svetu«. Bratje, ki so priglasili svojo udeležbo, dobe le tam točne informacije.

Na zdar! Načelnstvo.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. avgusta: Rozalija Schmalz, hči vlakovodje, 13 let. — Ivan Kaplja, sluga, 52 let.

V deželni bolnici:

Dne 7. avgusta: Fran Bečan, dninar, 51 let. — Jakob Žnidar, občinski ubožec, 60 let.

Dne 8. avgusta: Marija Ozanič, občinska uboga, 58 let. — Roza Štirn, delavka, 50 let.

Dne 9. avgusta: Vincenc Koblar, bivši sedlar, 35 let.

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni listi dunajske borze 12. avgusta 1912

Maloprodajni popusti.	Osam.	Blagov.
4½, majeva renta	87-15	87-35
4½, srebrna renta	90-65	90-85
4½, avstr. krona renta	87-15	87-35
4½, ogr.	87-15	87-35
4½, kranjsko deželno posojilo	93-50	94-50
4½, k. o. čelike dež. banke	90-50	91-50

Srednje.

Srečke iz 1. 1860 ½	444—	456—
» 1864	611—	623—
» 1868	285—	297—
» 1872	277—	289—
» 1876	258—	270—
» 1880	242-75	254-75
» 1884	476—	488—
» 1888	483—	495—
» 1892	69—	75—
» 1896	53-50	59-50
» 1900	35—	41—
» 1904	31—	35—
» 1908	239—	242—

polno.		
Ljubljanske kreditne banke	440—	444—
Avstr. kreditnega zavoda	655 25	656 25
Dunajske bančne družbe	538—	539—
Južne železnice	102 90	103 90
Državne železnice	717—	718—
Alpine-Montan	1030—	1031—
Češke sladkorne družbe	359—	360—
Živnostenske banke	280 50	281 50

Valute.	11-38	11-40
Cekini	11-38	11-40
Marke	117-75	117-95
Franki	95-40	95-55
Lire	94-40	94-70
Rublji	254—	254-75

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 12. avgusta 1912.

Termin.		
Pšenica za oktober 1912	za 50 kg	11-48
Rž za oktober 1912	za 50 kg	9-39
Oves za oktober 1912	za 50 kg	9-59
Oves za april 1913	za 50 kg	9-36
Koruzza za avgust 1912	za 50 kg	9-14
Koruzza za maj 1913	za 50 kg	7-52

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji žažni tlak 30-76 mm

avg.	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
10.	2. pop.	735-5	15-9	sl. jz.ah.	dež
11.	9. zv.	734-2	14-4	brezv.etr.	oblačno
12.	7. zv.	733-7	12-3	»	»
13.	2. pop.	735-8	12-4	»	dež
14.	9. zv.	737-1	11-2	sr. sz.ah.	oblačno.
15.	7. zv.	738-2	8-1	brezv.etr.	megla

Srednja predvečerašna temperatura 14-4° norm. 19-3° in večerajša 12-0°, norm. 19-2°

Padavina v 24 urah 3-0 mm in 11-4 mm

Zahvala.

Za vse ljubeznive izraze blagega sočutja, ki so nam došli tekom dolge bolezni in ob smrti našega nepozabnega očeta, starega očeta, tasta itd., gospoda

Antona Kirschnerja

strojevodje — poduradnika juž. žel. v. p.

se zahvalujemo in zlasti za lepe vence vsem darovateljem ter za ljubezljivo spremstvo na njegovi poslednji poti. Vsem najpriscrnejša zahvala.

Žalujoci ostali rodbini:
Kirschner - Vehovec.

Mestna učiteljica sprejme

dve deklici

na hrano in stanovanje — Zglasila pod »A 75.« na uprav. »Slov. Naroda«.

Breskvarjeva gostilna

v Vel. Čolnarski ulici 17 v Ljubljani, hiša z zemljišči vred (skupno ali posebej) se odda takoj v najem oziroma v zakup.

Proda se takoj

košnja

travnikov ob malem grabnu.

Ponudbe se sprejmejo v pisarni gosp. Aleksandra Hudovernika, c. kr. notarja v Ljubljani.

Kavarna Central.

Danes in vsak dan

KONCERT

nanovo došlega

dunajskega damskega elit. orkestra.

Z velesposlovanjem **Stefan Miholič** kavarnar.

+

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom in znancem, da je dne 9. t. m. umrl v Perchtoldsdorfu naš sin, brat, oziroma svak in stric, gospod

Jurij Laurič

Zemeljski ostanki milega pokojnika so se prenesli v Rakek v rodbinski grob.

RAKEK, dne 12. avgusta 1912.

Prosi se opustiti sožalne posete.

Žalujoca rodbina Laurič.

Brez vsakega posebnega obvestila.

Leopold Renčina

trgovac

Nataša Renčina roj. Kriebelj

poročena.

Tržič (Monfalcone) dne 10. avgusta 1912 :: Gorica. ::

(Brez vsakega posebnega obvestila.)

Vdova

samostojna, simpatična, šele 20 let stara, z brezmadežno preteklostjo, katoličanka s 300.000 M. premoženja, se želi zopet omožiti z dobro situiranim, čednim gospodom. Resne, direktne ponudbe pod »Nicht alltaglich« Hauptpostl., Gelsenkirchener. Tajnost zadržana. — Anonimno brezuspešno.

Kupi se dobro ohranjena

pisalna miza

(najraje ameriški sistem)

Ponudbe s ceno pod šifro: »Pisalna miza« na upravništvo »Slov. Naroda«.

Več dobrih

mizarskih pomočnikov

dobi delo

v Ljubljani, Rimska cesta št. 16.

Nekarsulmov motor

skoro nov, model 1912, z dvojno pre-
stavbo, prostim tekom, 2 HP, se ceno proda.

Več pove Mih. Kavčič v Kosezah, gostilna pri »Bedraču«.

Namizno grozdje

najfinejše vrste, za zdravilne namene in desert, sveže potrgano, zavoj s 5 kg K 3-50.

Čebelni med, zajamčeno naravnost, najfinejša kakovost, pušica s 5 kg K 7-.

L. Altaeu, Versecz 43, Ograko.

Kurilca

izvežbanega v vseh delih, treznega in zanesljivega, sprejme v trajno delo

Centralna mlekarina v Skofji Loki.

Vstop takoj — plača po dogovoru.

Za večje tvorniško podjetje se išče dva mlajša

korespondenta

zmožna slovenščine in nemščine. Po-
goji: znanje stenografije in strojne pisane. Ponudbe z navedbo honorarja na M. Dukes Nachl., Dunaj 1., pod »J. F. E. 5048«.

Izurjenega

konceptnega uradnika

:: (zlasti v zemljeknjižnih stvarih) ::

sprejme takoj

odvetniška pisarna dr. Abrama in dr. Ribača v Trstu.

Plača po dogovoru.

Trgovski lokal

prostoren, z večjimi izloženimi okni

išče ali takoj prevzame

dunajska tvorniška firma za ustanovitve trgovine na drobno. — Najboljša lega za nadrobno prodajo: Glavni trg ali Stritarjeva ulica. — Pismene ponudbe z navedbo cene in event skico pod »Vorwärts 5000« na Dunaj, Postamt 88.

Kuharico

ki obenom vodi gospodinjstvo, išče samostojen gospod.

Nastop v bližnjem času event takoj. Plača in drugi pogoji po dogovoru. Ponudbe z navedbo naslova, dosedanje zaposlenosti, priporočil na upravništvo »Slovenskega Naroda« pod »Kuharica in gospodinja«.

Vsled smrti gospodinje

se odda gostilna

pri Štefanu v Ljubljani na račun.

Posredovalci izključeni. Ponudbe do 20. avgusta 1912 na naslov: Alojzij Pogačnik, Miklošičeva cesta št. 4.

Dekle iz boljše hiše

želi službe na deželi, 2779

kot opora gospodinjstvu. Ponudbe pod „M 100“ pošto ležeče, Ljubljana.

Mladi psi

7 tednov stari, pravi bernhardinci se dobijo Rožna dolina pri Ljubljani, Vila Čeh šteč. 268. 2832

Najfinejše rokavice

pravi francoski parfumi
in vsi v to stroko spadajoči predmeti v najfinjši kakovosti.

948 Za obila naročila se priporoča

OTILIJA BRAČKO

Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajimi se 101 vplačili.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fond K 53.758.285-24. — Izplačano odškodnine in kapitalije K 115.390.603-61. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Generalno zastopstvo v Ljubljani V Gosposki ulici šteč. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnokoristne namene.

Pri nakupu „pravega Francka“ izvolite paziti na to-le varovalno znamko.

Tovarna v Zagrebu.

el im 122/34577

Zavrnite pre-vidno podobne zavoje kot ne „pravi Franck“.

Proizvod najboljših sirovin.

Sprejmeta se takoj 2 dobra krojaška pomočnika
Viljem Pfundner, Kranj.

Proda se takoj hiša

s staro trgovino

vse v lepem, dobrem stanju v velikem trgu na spodnjem Stajerskem. Prodajalna je ena najstarejših v trgu in na zelo lepem prometnem kraju. Cena nizka ali pa se tudi odda v najem. — Vpraša se na upravnishvo »Slovenskega Naroda« pod I. R. 2800

Ugodna prilika! Ako ima še kateri denar! Ugodna prilika!

Proda se zemljišče po 15 vin. m²

53 objektov, oziroma hiš itd. dobi povrhu.

Josip Plankar, pos., gostilničar in trgovec, Ljubljana, Dolenjska cesta.

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlj.

Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Opavov praporščak.

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.

Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K 70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje:

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Prodajalni razglas.

Podpisani upravnik konkurznega sklada J. Bončarja v Domžalah in na Količevem naznanja, da se bode vršila

dne 16. avgusta t. l. in sledeče dni

prodaja premičnin potom javne dražbe.

Premičnine obstojajo iz: več kompletnih, modernih sobnih oprav iz trdega lesa, iz oprave za uslužbenca, kuhinjske in hišne oprave obstoječe iz dveh pisalnih strojev, dveh pisalnih miz z ruletami (Jerrysystem), velike požarnovarne, jeklene blagajne, manjše blagajne, velike jeklene omare za trg. knjige, ameriškega registratorja itd. nadalje: manjša knjižnica, sedla, kozarci, električni lestenci, raznovrstna oprava spadajoča v mlinski obrat, veliko tisoč raznih vrec od teh veliko popolnoma novih, konjska oprava, poljedelsko orodje, razna porabna železnina kakor transmisijsko kolesje, konasti zobčasti kolesi itd., izmontirani starejši mlinski stroji v dobrem stanju, oprava za prodajalno moke, večja množina gašenega apna, razni les (dile, hrasti), stroj za rezanico in mlatenje, vozovi, sani, itd. itd.

V Ljubljani, dne 11. avgusta 1912.

Dr. Ivan Šusteršič

upravitelj konkurznega sklada J. Bončar.

2842

Zaradi opustitve

raznih vrst perila in švicarskih vezenin posameznih prtov in spodnjih kril, se prodaja po zelo nizkih cenah.

Opreme za neveste

Platno, šifon in švicarske vezene se kupijo zelo ugodno, dalje rjuhe, brisalke, prti, prtiči, oprave za kavo, nogavice in žepni robci.

Glavna zaloga c. kr. priv. tovarnen platna

in vseh platnenih izdelkov **Norbert Langer & Söhne** znano najboljši izdelki, originalne tovarniške cene.

Opreme za novorojenčke.

Anton Šarc

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Pozor brivci!

Dobro idoča brivnica v lepem kraju na Gorenjskem se radi prevezlja posestva takoj proda. — Ponudbe na uprav. »Slov. Naroda« po I. »Brivnica«.

Lokal

na vogalu Kongresnega trga in Vegove ulice (sedaj uradniško konsumno društvo)

se odda v najem s 1. novembrom t. l.

Natančneje se izve 2059

v pisarni stavbenika g. Roberta Smolewskiego, Rimska cesta 2.

Kavarna

vso noč odprta

LEON
Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

Kontoristinjo

2794

Slovenko.

sprejme proti takojšnjemu nastopu trdnika Vydrova tovarna hranil v Pragi VIII.

Prepisi izpričeval iz meščanske in trgovske šole je priložiti k ponudbi. Mesečna plača v začetku 90 kron.

Resna ženitna ponudba!

Samostojen posestnik in veletrgovec, 34 let star, dobro srčen in mirnega značaja, v lepem mestu Notranjske ob železnici, želi znanja z gospo enakega značaja v starosti 24 do 34 let, katera bi imela veselje do nadzorstva v trgovini in gospodinjstva s primernim premoženjem (25.000 K); pripeljala bi tudi lahko starše ali sestro v hišo. — Cenj. resni dopisi s sliko pod strogo zaimčeno tajnostjo se prosijo pod: »Veliki a mirni dom« na upravništvu »Slov. Naroda« do 20. avgusta 1912. 2823

Poštni zavoj

(3 kg netto)

pristnega naravnega

malinčevega

sirupa

razpošilja franko po povzetju za K 5-60 dvorni dobavitelj lekarnar

G. Piccoli, Ljubljana.

Razpošilja tudi v sočkih in steriliziranih steklenicah.

Dr. Démeter vitez Bleiweis-Trsteniški

strokovni zdravnik za notranje bolezni in bolezni v nosu in vratu
odpotuje od 15. avgusta do 9. septembra t. l.

Dunajska življenska in rentna zavarovalnica

Dunaj IX., Maria Theresienstrasse št. 5.

:: Varnostni zaklad K 45.000.000 — :: Zavarovana glavica K 150.000.000 —

Vsi načini življenskega zavarovanja

pod najugodnejšimi pogoji:

z garantirano 40% dividendo, zavarovanje za doživetje in smrt z garantirano padajočimi premijami; rentno zavarovanje. — Zavarovanje za dobi v vojaško službo brez zdravniške preiskave! Če starši umro, odpade vsako nadaljnje plačevanje premije. Nadzornik za Kranjsko:

Ciril Globočnik v Ljubljani, Elizabetna cesta št. 4.

Javna zahvala.

Ker mi je „Mednarodna družba za nezgodno zavarovanje“ na Dunaju izplačala po glavnem zastopniku g. J. Perdanu v Ljubljani prostovoljno izdatno odškodnino povodom moje nezgode, izrekam omenjeni družbi zahvalo ter jo vsem slojem najtopleje priporočam.

V Ljubljani, dne 10. avgusta 1912.

Ivan Siška l. r.

lastnik parketne tovarne.

2834

MATEJ OBLAK

Ljubljana, Kongresni trg št. 6.

Velika zaloga domačih in tvariških čevljev

Naročeni čevlji se izdelujejo v lastni delavnici.

Gospod Ubald pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani.

Na priporočilo g. Medica naročil sem bil za poskušno 1 zavoj Vašega „Sladnega čaja“. Ker pa je isti zmešan z nekoliko kuhanim kravjim mlekom mojemu 4 mesečnemu otroku tako ugajal, začela ga je moja žena redno z Vašim „Sladnim čajem“ (znamka »Sladine«) hraniti in otrok se ga je tako privadil, da bi sedaj brez njega skoro ne mogel biti. Zatorej Vas v ljubezni prosim, pošljite mi po četrti pošiljavi takoj še 6 zavojev Vašega „Sladnega čaja“, katerega bodem vsakemu najtopleje priporočal. Odličnim spoštovanjem udani

Skofljica, 10. II. 1912.

Vinko Ogorelec mlj., lesni trgovec,

Varčne gospodinje!

Dočim daste za vsa druga redilna sredstva 1—3 K, velja „Sladine“ ali dr. pl. Trnkoczy-ja „Sladni čaj“ 1 zavojček z 1/2 kg samo 60 v tudi pri trgovcu. Na tisoče ljudi ga zavziva z najboljšim uspehom. Glavne zaloge v Ljubljani lekarnar **Trnkoczy**, zraven rotovža; na Dunaju v lekarnah **Trnkoczy**: VIII, Josefstädterstrasse 25; III, Radetzkyplatz 4; V, Schönbrunnerstr. 109; v Gradcu: Sackstr. 3. Razpošiljanje po pošti. — Prva največja ekspozitna trdnica. — Proizkušeno tovarniško blago. — Drogijne cene. — Mastila za živinorejce. — Tel. 190.